

POLITIA

Compset

Bibl. Univ. Cuj.
Nr. 25 1927

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

KISPAL

POLITIA

REVISTĂ POLIȚIENEASCĂ

ANUL VI

IANUAR 1925

NRUL 1

DR. VICTOR POP

DIRECTORI:
ȘI

GEORGIU CHENDI

SUMARUL:

1. Poliția în statul modern Dr. R. BOILA
 2. Necesitatea unei poliții unificate O. GHIBU
 3. Problema salariilor funcționarilor publici N. GHIULEA
 4. Poliția științifică Dr. C. MANIU
 5. Rolul social al poliției I. PELTZ
 6. Criptografia în poliție E. CANTEA
 7. Expertiza grafică I. T. ULLIC
 8. Paza la sate: Notarii comunali G. CHENDI
 9. Tortura în China V. BOIAN
 10. Prostituația la vechii Egipteni Dr. S. GHEORGIU
- Galeria pungașilor internaționali. — Urmăriți. — Insemnări... pe marginea faptelor. — Lucruri mici din lumea mare.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: CLUJ, STRADA BĂII 3

ABONAMENTE:

- Pentru bănci, birouri, societăți și comercianți 1000 lei*
Pentru autoritățile urbane 500 lei
Pentru autoritățile rurale 300 lei
Pentru funcționarii 100 lei
Pentru toate celelalte autorități precum și ediția de lux 1000 lei

Abonamentele și reclamele se plătesc înainte

POLIȚIA ÎN STATUL MODERN

Precum se știe, poliția face parte din instituțiile fundamentale ale organizației administrative a unui stat. Nu există ram al administrației publice, care să nu aibă poliția sa. Iar importanța poliției, ca instituție preventivă, este deobște cunoscută.

Manifestându-se deci poliția în toate ramurile activității administrative, ea contribuie în măsură covârșitoare la menținerea ordinii în stat. „Ordinea în societate — zice Rousseau — este un drept sfințit, care stă la baza tuturor lucrurilor.”

Un fel de ordine există în orice societate omenească. Ordinea, care există în statul absolutist se deosebește însă esențial de ordinea existentă în statul modern, constituțional. Pe când ordinea din statul absolutist se bazează pe voința singur-hatârătoare a domnitorului, pe atunci, ordinea în statul constituțional are în vedere toate bunurile vieții de stat, pentru care e organizată însăși națiunea, validându-și voința sa pe toată linia. Din vocabularul poliției statului absolutist lipsesc cu desăvârșire bunurile sacre și inviolabile, ca libertatea națiunii și libertatea

individuală, care sunt pururea la baza vieții de stat constituționale.

Poliția apărând aceste bunuri, î-și îndeplinește una din datoriile ei principale. Ar fi însă o greșală a crede, că ea singură și fără concursul altora ar fi în stare să le asigure. Garanția cea mai perfectă a tuturor bunurilor materiale și morale în stat, este și rămâne națiunea întreagă, în cazul, când fii ei sunt conștit de viața constituțională a statului și de toate drepturile și datoriile lor. Când fiecare cetățean va fi la înălțimea chemării sale, nu vom simți de loc apăsarea unei tutele polițienești, ci națiunea însăși, conștientă, va îndeplini cele mai grele dintre sarcinile polițienești de azi.

Starea aceasta ideală este în mare parte înfăptuită în Anglia, pământul sfânt al libertăților cetățenești.

Dorința mea sinceră, din privilegiul anului nou este, ca națiunea română, care alcătuiește azi statul român în granițe sale etnice, să facă un paș înainte spre acest ideal.

DR. ROMUL BOILA,

profesor de drept constituțional la univ. Cluj.

NECESITATEA UNEI POLIȚII UNIFICATE

Suntem în epoca reformelor. România integrită în granițele ei firești își caută o așezare publică definitivă, pentru a pune bazele necesare unui progres în viitor. Astfel se explică tendința permanentă a conducătorilor de a afla soluții și a prezenta proiecte. Aproape toate ramurile de activitate publică capătă noi îndrumări, mai bune, mai potrivite condițiilor în care se află, după unire, țara noastră.

O chestiune care ni se pare totuși prea mult neglijată în mijlocul acestor multiple preocupări reformatoare, este chestiunea reformei polițienești. Și chestiunea nu este așa de puțin importantă, precum o cred unii. În viața unui stat modern instituția poliției e menită se joace un rol tot așa de important ca și școala sau biserica, deoarece alăturarea de acestea ea trebuia să îndeplinească aceeași funcție de educație. Școala dă viitorului cetățean instrucția necesară minții; biserica îi dă suportul moral; iar poliția are misiunea de a complecta aceste elemente, dând cetățeanului îndrumările necesare a se comporta în societate onorabil și folositor.

Iată atâtea considerente cari pledează pentru o mai serioasă apreciere a chestiunii. În special la noi, chestiunea reformei polițienești devine și mai importantă prin condițiunile speciale în cari s'a desvoltat această instituție, și prin lipsurile de educație ale societății noastre.

Ce înseamnă la noi poliția, nu este prea multă nevoie să înzistăm. Condițiunile în care s'a manifestat până acum și o condamnabilă neglijență a conducătorilor, au făcut din această instituție de post înaintat, cea mai hultă instituție a statului.

Mai întâiu, lipsa de coordonare a lucrărilor polițienești, prin ciocnirea atribuțiunilor diferitelor categorii de servicii de poliție, ni-a dus la o poliție abusivă, desorientată și adeseori incapabilă să răspundă prompt menirii sale. Și aici constă sursa tuturor urmărilor nefaste pe cari le constatăm astăzi.

Avem în organizația statului numeroase foruri polițienești, cari se socot independente unele de altele și cari se contrazic. Avem siguranța generală a statului cu organele sale, brigăzi și servicii de siguranță, inspectorate și sub-inspectorate; avem poliția prefecturilor de județe și prefectura polițiilor de provincie; avem poliția jandarmeriei rurale; avem poliția militară a consiliilor de războiu și a

comendurilor. Precum vedem o adevărată pletoră de poliții, cari fiecare se orientează și se conduce de către centre diferite, și cari își fac fără scrupule o dăunătoare concurență. Din această cauză rolul poliției se fărâmițează. Fiecare din aceste poliții lucrând de capul ei, haosul crește, atribuțiunile se confundă și se încalcă, dând naștere la numeroase conflicte, cari răpesc inutil un timp prețios, când acest timp nu este furat de formalități sterpe pentru recunoașterea atribuțiunilor și predarea lor.

Rezultatele acestei organizări haotice sânt la îndemâna turor. Chiar dacă se păstrează pentru fiecare din aceste poliții o bine definită sferă de activitate, lucrările polițienești se fac greoi, tocmai din cauza prea multor foruri cari decid. Realitatea însă ni-a dovedit cu prisosință că nu numai aceasta este neajunsul și că din mulțimea autorităților de poliție rezultă și conflicte de atribuții, și interpretări abuzive a textelor de legi, pentru ca din toate acestea prestigiul poliției să iasă știrbit, iar publicul să-și piardă toată încrederea în această instituție.

Din această situație nu se poate ieși decât pe o singură cale și anume: *Unificarea serviciilor de poliție sub o singură conducere și ca o singură autoritate.* Numai astfel se poate stârpi atmosfera de confuzie de astăzi, și numai astfel se poate crea o poliție unitară, ordonată și activă. Sub conducerea unică a unui minister sau subsecretariat de stat al poliției, atribuțiunile s'ar delimita în chip firesc de la serviciu la serviciu, conflictele ar dispărea, iar lucrările s'ar executa cu promptitudine, spre deplina mulțumire a publicului. Serviciile de siguranță, de poliție administrativă, de poliție judiciară, de poliție militară și de poliție rurală și-ar reglementa activitatea după o comandă armonică, făcând să apară acea colaborare utilă, care până acum ne lipsește.

În același timp salarizările în poliție pe cari le dorim mai bune, ar deveni uniforme, ca și gradațiile, ceea ce va crea o emulație salutară între funcționarii diverselor servicii polițienești.

Iată ce credem că trebuie să cuprindă în esență o reformă a poliției, pentruca această reformă să înzestreze România de mâne cu o instituție corespunzătoare vremilor moderne.

ONISIFOR GHIBU,

profesor universitar Cluj.

PROBLEMA SALARIILOR FUNCȚIONARILOR PUBLICI

Una din cele mai grele probleme ale Statului nostru, este, desigur, astăzi problema funcționarilor. Această problemă ne prezintă un număr însemnat de aspecte diferite, toate de mare însemnătate.

Problema funcționarilor prezintă o gravă înfățișare administrativă. Din cauza salariilor insuficiente, din cauza neputinței de a trăi din salariul pe care îl primește lunar fiecare funcționar, cei mai buni părăsesc serviciul pentru a găsi în altă parte ceea ce este necesar pentru traiul lor și al familiei lor, alții mai slabi sunt împinși pe calea necinstei, astfel ca prin luare de mită înșelătorie sau furt să-și adune cele necesare traiului, toți sunt frământați, preocupați de greutatea vieții lor, veșnic cu gândul la nevoile deacasă și la mijloacele prin cari ar putea să le aline, nu lucrează, iar administrația țării decade din zi în zi. Părăsită de elementele cele bune, dezordonată și decăzută moralicește administrația noastră este un permanent izvor de nemulțumire publică, de anarhie, de criză de autoritate, și de defaimare peste hotare. Statul nu are mijloacele nici să-și păstreze elementele bune, și nici autoritatea și curajul să ia măsuri contra necinstei și să impună muncă, conștiință și ordine. Statul nu poate cere funcționarilor să-și facă datoria, când el cel dintâi nu și-o face, iar „sistemul de tolerare oficială a corupției duce la dărâmarea autorității și la descompunerea morală a Statului viciat în însăși mădulele sale”.

Prin aceasta problema funcționarilor prezintă și o gravă înfățișare morală. Demoralizarea funcționarilor, care decurge din salarii cari nu asigură puțința de viață, duce la anarhizarea unui corp social chemat să sprijine însăși existența Statului. Decăderea sufletească a funcționarilor, face din acești reprezentanți ai autorității de Stat, oameni fără demnitate, fără conștiință, fără scrupule. Onoarea, siguranța, însăși existența Statului sunt amenințate. Starea morală a funcționarilor are influență asupra întregii vieți sociale. Funcționarul demoralizat nu are nici conștiința situației și îndatoririlor sale, nici mândria demnității sale, nici independență în exercitarea atribuțiilor sale. El nu-și face datoria aplicând legile în conștiință și cu nepărtinire. Lipsit de independență, funcționarul rău plătit și desechilibrat sufletește, este supt influența tuturor miturilor, tuturor celor cari dețin o autoritate mai mare, tuturor abuzurilor. Legile nu se mai aplică cu dreptate, abuzul stăpânește întreaga administrație a țării. Pe lângă criza de autoritate, o mare criză de legalitate și de dreptate. Pe acest drum mergem la nimicirea țării. Suntem în culmea crizei, de cârmuitori deprinde dacă vom intra pe făgașul normal, sau ne vom rostogoli în prăpastie.

Pe lângă aceasta încă, problema funcționarilor prezintă și o gravă înfățișare națională. De e rău sau bine nu judecăm, însă trebuie să constatăm faptul că majoritatea orașelor noastre sunt înstrăinate, și elementul, singurul element de romanizare, singurul element românesc este corpul funcționarilor. Care este situația noastră în fața problemei orașelor, cu elementul românesc stăpânit de o gravă criză morală și materială, demoralizat, decăzut și lipsit de viață. Este un lucru care nu interesează pe guvernarea noastră, însă care trebuie să îngrijească pe toți cei iubitori de neam și țară. Din studiile făcute la Direcția Statistică a Ardealului s-a constatat că în ultimii ani, românismul a pierdut teren în loc să câștige în orașele ardelen. Naționalitatea nu se păstrează cu abuzul, cu autoritatea, cu manifestările exterioare, ci cu numărul. Ei bine, în orașele Ardealului, din studiul datelor mișcării populației, rezultă tristul adevăr că în populația românească, în totalitatea ei aproape funcționari publici, mortalitatea e cu mult mai mare de cât la fiecare din celelalte naționalități, iar natalitatea cu mult mai mică. Funcționarii și familiile lor nehrăniți și neimbrăcați, în locuințe neigienice,

mor mistuiți de mizerie și de ftizie. Funcționarii români săraci și lipsiți de strictul necesar de viață, nu numai că nu mai sunt un element de cultură și de romanizare, nu mai pot cumpăra o carte, nu mai pot susține o revistă, dar nu-și mai pot trimite copiii la școli. În toate direcțiile românii sunt întrecuți, înlăturați, și străinii câștigă din ce în ce mai mult teren.

Cu toată însemnătatea și gravitatea acestei probleme, guvernul nu ia decât măsuri neindestulătoare. Cu sporuri neînsemnate prelungește o agonie din toate punctele de vedere dezastroasă. Salariile funcționarilor nu sunt salarii neindestulătoare, ci salarii de foamete și mizerie, salarii cari nu acoper nici strictul necesar unei vieți omenești. Sunt funcționari, sunt ofițeri cari mănâncă odată în zi și umblă cu hainele numai pietici.

Această problemă nu se rezolvă închizând ochii și astupând urechile pentru a nu cunoaște realitatea, nici negând evidența și nici apelând veșnic la sentimente adânci. Această problemă se rezolvă privind adevărul în față.

Omul are dreptul la viață, funcționarul, muncitorul are dreptul la un salariu îndestulător, fie care are dreptul la muncă, și ca produsul muncii lui să-i acoperă necesitățile de viață. E aci un principiu vital. Dar nu e numai atât. Ficare popor are un grad de civilizație, are anumite necesități de viață sufletească cari trebuie satisfăcute, ca și necesitățile de viață publică. Omul civilizat nu are numai trebuință de pâine, ci și de curățenie trupească, de o îmbrăcăminte demnă, de hrană sufletească. E aci un al doilea principiu vital, un principiu de civilizație.

De aci rezultă că, în rezolvarea problemei salariilor trebuie întâi să se stabilească minimum necesar de viață, apoi minimum de salar, apoi o gradație a funcționarilor după situația lor socială și după valoarea munci pe care o prestează, și în sfârșit o gradație a salariilor după greutatea familiare, pentruca salarizarea să nu fie o piedică la creierea de căminuri cinstitute, familii sănătoase și prunci numeroși.

Desigur că problema nu trebuie privită numai din punctul de vedere al funcționarilor. Nu Statul e făcut pentru funcționari, ci funcționarii pentru Stat. Nu trebuie se avem despre Stat o concepție de Stat-Providență, care trebuie să facă fericirea tuturor și să susție pe toți cu burse, lefuri și pensii, căci doar Statul suntem noi. Pentru întreținerea serviciilor publice poporul jertfește mult. Nu se cuvine, nu e bine să se ceară mai mult de cât e strict necesar, fiindcă cerându-se poporului mai mult de cât poate da în chip normal, este stânjenit în activitatea sa, și avuția națională scade. Prin urmare dacă cerem pentru funcționari salarii îndestulătoare, nu cerem salarii de lux și de risipă. Apoi dacă cerem pentru funcționari salarii îndestulătoare, înțelegem să se dea în schimb o muncă conștiincioasă și întreagă, înțelegem să fie îndepărtați toți acei incapabili și necinstiți introduși în corpul funcționarilor prin influențe politice. Enormul număr a funcționarilor de astăzi, cari în Ministere împiedică și complică mai mult de cât ajută serviciul și cari nu lucrează de cât cinci oare pe zi, poate fii foarte bine redus la jumătate, și prin organizarea serviciilor și prin simplificarea formelor mai mult încă, cu obligația să dea o muncă intensivă de 8 ore pe zi. Deci reducerea simțitoare a numărului funcționarilor, îndepărtarea incapabililor, sinecuriștilor și necinstiților.

Știința ne dă posibilitatea să calculăm precis minimumul de existență. Fiziologia a stabilit care este numărul de calorii necesare existenței omenești, de asemenea ea a stabilit și fiecare aliment câte calorii produce. Paralelele între aceste cifre ne dau posibilitatea să stabilim precis ce alimente sunt strict necesare pentru o existență civilizată.

Un om care muncește mijlociu, și fizic și intelectual, are nevoie de circa 3500 calorii pe zi. Pentru procurarea acestor calorii omul este obligat să ingereze cam următoarele alimente în cantitatea minimă :

	Proteine	Grăsimi	Hidrați de carbon
Pâine calit. II. 800 gr. conținând	50	—	410
Carne 250 " "	40	6	—
Cartofi 200 " "	4	—	40
Zarzavat 200 " "	—	—	10
Făină de grâu 50 " "	4	—	30
Grăsimi 60 " "	—	59	—
Unt 20 " "	—	17	—
Lapte 250 " "	8	9	12
Zahăr 25 " "	—	—	20
Un ou p. gătit — " "	6	6	—
Două mere 200 gr. "	—	—	20
Total :	112	97	542
In Colorii :	448	+ 873	+ 2168 = 3489

Bine înțeles aceste nu sunt alimentele la cari omul trebuie să se mărginească. Omul nu poate mânca veșnic același lucru, mâncarea trebuie se varieze. Am luat aceste alimente — cele mai obișnuite — pentru a putea calcula ce trebuie unui om într'o zi, el va mânca într'o zi mai scump, altă zi mai ieftin, nu se poate însă îndepărta de la costul unei alimentări ca cea de mai sus, care ar reprezenta o mijlocie.

După prețurile de astăzi această alimentare costă, după cum urmează :

Alimentul	Cantit.	Prețul din 1916 la kg.	Prețul de astăzi la kg.	Costul alimentului
Pâine	800 gr.	0'30	14	11'20
Carne	250 "	1'10	36	9—
Cartofi	200 "	0'15	6	1'20
Zarzavat morcov pătrânel varză	200 "	0'50	20	4—
Făină de grâu	100 "	0'30	15'5	1'55
Grăsimi	60 "	1'50	72	4'33
Unt	20 "	4—	120	2'40
Lapte	250 "	0'40	12	3—
Zahăr	25 "	1'05	27	0'67
Un ou	—	0'10	4'5	4'50
Mere	200 "	0'20	10	2—
Total : Lei				43'85
Diverse condimente și accesorii : Sare, piper, ceai, oțet				1'15
Total :				45—

Deci 45 lei costă numai prețul alimentelor necesare, strict necesare zilnic unui om ca să trăiască în chip normal și să dea în munca sa tot cât e capabil.

La aceasta trebuie să se adaugă cel puțin 70% din cost pentru pregătirea mâncării, în care intră munca, chiria bucătăriei, luminat, lemnele, apa-gunoiu-canal, amortizarea sculelor de bucătărie etc., ceea ce înseamnă că costul hranei pe zi este minimum de 80 lei pentru o persoană, adică de 29.200 lei pe an.

În afară de aceasta funcționarul trebuie se locuiască, să se încălzească ; la minimum socotit nimeni nu poate avea cameră supt 500 lei pe lună, și încălzit și luminat fără 3000 lei pe an pentru o cameră ceea ce înseamnă o cheltuială de 9000 lei pe an.

Funcționarul trebuie se fie decent înbrăcat și nimeni nu va spune că un rând de haine, o pereche ghete, 2 cămeși, 2 perechi pantaloni, 4 perechi ciorapi, o pălărie, și la doi-trei ani un palton nu este strictul necesar. Aceste toate costă, socotite după prețurile de astăzi a mărfurilor de calitate inferioară minimum 8200 lei pe an.

Pentru igiena funcționarului : baie, spălat rufe, săpun, iarăș e necesar ca minim o cheltuială de 2000 lei pe an.

Și dacă mai adăugăm o mică sumă de 1600 lei pe an, pentru un tramvai, un jurnal, o carte, o reparație, ajungem la un total minim de . . . 48.000 lei pe an. adică un salariu minim de 4000 lei pe lună pentru un funcționar necăsătorit.

Această sumă în valută aur reprezintă modesta sumă de 100 lei, leaful celui mai mic impiegat dinainte de război, unui plutonier reangajat, bursa unui student în țară etc.

Primele două părți ale problemei fiind rezolvate trecem la a treia și a patra.

Salarizarea de astăzi a funcționarilor publici nu are nici o lege. Fiecare minister are o altă normă de salarizare. Anomaliile sunt atât de numerose și atât de strigătoare în cât nu se poate întârzia prea mult fără să se puie ordine și aici. S'a cerut de multeori o sistematizare a serviciilor și a salarizării. Cauza acestei neregulări trebuie să o căutăm în diferite interese, cari vor să fie cruțate.

Luând ca salariu de bază 4000 lei, adică 100 lei aur se pot stabili pentru sistematizarea salariilor, IX (nouă) clase, fiecare cu câte 5 gradații ce urmează să se acorde funcționarilor la fiecare 5 ani de serviciu, limitând maximum de salariu pentru un funcționar necăsătorit, cu patru gradații la 22.000 lei pe lună.

De altă parte presupunând că salariul efectiv conține un salariu de bază și un spor care să cuprindă ajutorul de chirie și cel de scumpete în proporție de 1 la 3, acel din urmă fiind a fi hotărât anual după indicele de scumpete, mai urcat sau mai scăzut, iar salariul fundamental rămânând același până la regularea valutei noastre, fie prin stabilizare, fie prin adoptarea unei noi monede cu bază aur, sau până la ridicarea valorii leului la 10 centime aur, putem alcătui un tablou de clase de salarii pentru funcționarii publici :

Clasa	Salariu minim		Salariu fundamental	Totalul sporurilor
	în aur	în L hârtie		
I.	100	4000	1000	3000
II.	150	6000	1500	4500
III.	200	8000	2000	6000
IV.	250	10000	2500	7500
V.	300	12000	3000	9000
VI.	350	14000	3500	10.500
VII.	400	16000	4000	12.000
VIII.	450	18000	4500	13.500
IX.	500	20000	5000	15.000

Toate funcțiunile și-ar găsi repartizarea în aceste treisprăzece clase de salarii. Fiecare funcțiune și-ar avea locul stabilit în erarhia administrativă. Fiecare funcționar și-ar avea situația bine stabilită în scara salariilor, indiferent de atribuțiile pe care i le-ar da Statul, vremelic. Fiecare funcționar s-ar bucura de stabilitate și o înaintare treptată în grad după vechime, din cinci în cinci ani, pe lângă înaintarea după capacitate, la alegere, din clasă în clasă.

După intrarea în normal clasele vor putea fi din 100 în 100 de lei și gradațiile de 25% din salariu. Pentru funcționarii, precum sunt profesorii de toate gradele a căror gradații sunt stabilite deja prin lege se pot acorda aceste gradații de pe acum.

In ce privește salariul funcționarilor familisti, credem că este echitabil ca funcționarul căsătorit să aibă mai mult de cât unul necăsătorit, și funcționarii căsătoriți și cu copii să aibă și mai mult după numărul copiilor pe care îi are.

Pentru calcularea adausului familiar, trebuie să se urmeze aceleași norme ca la calcularea salariului funcționarului căsătorit. Dacă am admis un minim de existență, și un minim de salariu nu este îngăduit să reducem ceva din acest minim când funcționarul este familist.

Luând ca principiu că aceiași cantitate de hrană e necesară și pentru femeie și pentru copil, căci dacă copilul cere hrană cantitativ mai mică, trebuie se i se dea una calitativ mai bună, deci mai scumpă, și luând ca normă că cheltuielile de preparare a hranei familiei nu sporesc cu mult peste acelea cari au fost necesare pentru prepararea hranei capului familiei, socotind apoi că celelalte cheltuieli de întreținere sunt mai mici pentru ceilalți membri ai familiei, și că cheltuielile de locuință, încălzit și luminat ar putea să sporească ca strict nece-

sar cu cheltuielile pentru încă o cameră pentru familiile cu 2 și 3 copii, și cu cheltuielile pentru două camere pentru familiile cu 4 și mai mulți copii, ajungem ușor la concluzia, că pentru calcularea adaosurilor familiare trebuie se folosim următoarele procente:

50%	din salariul soțului funcționar	pentru soție	
25%	"	"	întâiul copil
45%	"	"	al doilea copil
25%	"	"	al treilea copil
45%	"	"	al patrulea copil

și așa mai departe, astfel că pentru clasa întâia de salarizare

funcționarul necăsătorit	să primească	4000 Lei	100%	
"	căsătorit	6000 "	150%	
"	"	și cu un copil	7000 "	175%
"	"	" doi copii	8800 "	220%
"	"	" trei copii	9800 "	245%
"	"	" patru copii	11.600 "	290%

Cu toată enormitatea cifrelor, ele sunt însă neîndestulătoare. Salariul minim al unui funcționar cu 4—5 copii de abea reprezintă 280 lei aur. Și apoi nu trebuie să se uite că nu mai e de cât un an până la ridicarea oricărei comprimări a chiriilor. Atunci va fi liberă tranzacția și la locuințe se vor plăti cel puțin chiriile dinainte de război în valută aur, și situația noastră economică nu arată nici un semn de îmbunătățire.

Aceste sunt bazele unei salarizări echitabile. Acestor norme trebuie să le urmeze și pensiile publice.

Acel guvern care își va lua sarcina să rezolve în mod cinstit problema salariilor, nu va putea urma o altă cale.

De pe acum partidele politice iau angajamente serioase pentru soluționarea problemei funcționarilor, în cazul venirii lor la guvern. Toți funcționarii cinstiți, cari își înțeleg drepturile și datoriile lor, strânși uniți în societățile și uniunile lor, vor sprijini în viitoarele alegeri acel partid care va satisface în întregime dreptele cereri ale funcționarilor în interesul nu numai al lor, ci și în interesul țării. Nu trebuie să se uite că reușita partidului radical în Franța și venirea D-lui Herriot la guvern se datorește sprijinului în alegeri dat de funcționari. Și nu trebuie să se uite de asemeni că D. Herriot a rezolvat deplin problema funcționarilor.

Facem politică de partid aci? Nu. Facem politică de corp, politica funcționarilor publici.

N. GHIULEA,

profesor de politică socială
la Universitatea din Cluj.

POLIȚIA ȘTIINȚIFICĂ

Desvoltarea neconținută a științei și aplicarea descoperirilor noi în toate domeniile de activitate omenească, a dat polițiilor din toate țările civilizate un nou avânt. Vremile când agenții forței publice acționau în mod empiric, când totul se reducea la așezarea individuală a funcționarilor de poliție au trecut de mult sau au rămas ascunse prin colțuri de țări întârziate cu evoluția. Procedeul de a urmări pe bandiți cu surle și darabane a devenit temă de operetă. Realitatea este alta și altcum se face acum poliția, — cel puțin în țările civilizate.

Suntem astăzi în epoca poliției științifice. Căci este în adevăr o știință polițienească, după cum este una medicală. Poliția, ca și medicina, este o știință și o artă în același timp. O știință pentru că ea face uz de mijloace științifice de investigație și se manifestă după legi de cel mai riguros caracter științific; și o artă pentru că ea, aplicându-se indivizilor, cu caracterul lor distinct și divers, cere adâncă pătrundere, mult tact și siguranță, deci se bazează pe puterea de aplicare a celor chemați să lucreze în numele ei.

Astfel înțeleasă, poliția este în state ca Franța, Anglia, Statele-Unite, pentru a nu aminti decât pe cele mai importante, o vastă organizație științifică, înzestrată cu numeroase școli pentru pregătirea elementelor noi, cu laboratorii de identificare, cu dactiloscopie, fotografie, grafologie, analize și expertize, cu instalații tehnice moderne și cu mijloace de transport, rapide și utile. Fiecare post de poliție are telefon, telegraf, automobil, motociclete și biciclete, iar în multe locuri pe lângă fiecare prefectură sau brigadă de siguranță se află instalat un post de telegrafie fără fir, numeroase săli de laborator și colecții de fișe, admirabil catalogate. Oficiile polițienești stau în neconținută legătură de colaborare reciprocă, se informează și se ajută rapid ușurând munca funcționarilor și agenților în așa măsură încât face plăcută meseria și stimulează zelul. Ofițerul sau agentul de poliție care are la îndemână și mijloace de comunicație și atâtea înlesniri tehnice știe că nu-și risipește în zădar energia, își calculează acțiunea și urmărește un rezultat de mai înainte prevăzut.

Instrucția polițistului străin nu se reduce la câteva consemne regulamentare. Instrucția polițistului modern înseamnă o vastă plimbare în toate domeniile de cultură. În școlile de poliție, repartizate pe specialități, polițistul învață mai multe limbi, cunoaște caracteristicile diferitelor rase de pe glob, știe geografia lumii și istoria universală, face un curs de istorie criminală, capătă noțiuni de drept public și penal, e pus în curent cu toate invențiile științei

practice, știe să conducă un automobil, să recepționeze o telegramă, să instaleze un telefon, să aprecieze rezistența corpurilor și a metalelor, să dea un prim ajutor medical, etc.

Deasemenea polițistul învață să se apere metodic, să previe loviturile și să cunoască trucurile rău-făcătorilor și să le evite. În această privință este destul să amintim că, în momentul când scriem aceste rânduri, publicul parizian să grăbește se admire întrecerea de box dintre polițistii francezi și polițistii englezi. Intrecerea iese din comun prin aceea că concurenții nu sunt profesioniști ai boxului, și ea dovedește încă unul din numeroasele aspecte ale pregătirii profesionale a polițistilor.

La noi terenul este aproape în întregime virgîn. N'avem nici instalații, nici mijloace tehnice moderne de comunicație sau de cercetare. Urmăririle noastre, dacă nu au rămas chiar de tot pe lângă darabana din operetă, sunt totuși destul de primitive. Agentul de poliție alerergă încă de găfăie după automobilul criminalului — căci, ciudat lucru, criminalitatea s'a perfecționat în România în timp ce poliția continuă a fi statică.

În privința serviciului de identificare ar trebui să se creeze posturi noi și bine înzestrate pe lângă prefecturile de poliție din fiecare capitală de provincie, ca spre exemplu la Cluj, la Iași, la Chișinău, la Cernăuți, la Craiova, la Constanța, la Galați și la Timișoara. Aceste posturi s'ar alimenta din teritoriul ce le cade în competență, iar lucrările s'ar totaliza la București.

Deasemenea nevoia de a se crea laboratorii de dactiloscopie și analize pe lângă fiecare poliție mai importantă, este adânc simțită. Oficiile centrale de poliție trebuie ridicate la gradul de perfecțiune de care se bucură în străinătate. Nu vom avea naivitatea să cerem să se facă, cum se face la Londra, transmisiunea fotografică a chipului și amprentelor urmăritorilor cu ajutorul telegrafiei fără fir. Ar fi prea mult pentru noi! Dar este logic să ne gândim că e timpul a renunța și la sistemul chibritului și al luminărei.

Agentul de poliție trebuie să dispună și de un salariu convenabil și de mijloace moderne de investigație. Numai atunci el își va face complet și bine datoria.

Dar pentru aceasta, totul trebuie refăcut la noi și, mai cu seamă, trebuie răfăcută mentalitatea în care ne aflăm. Când vom înțelege că o poliție bună nu se poate fără școli pregătitoare, fără instalații tehnice și fără utilaj modern, atunci se vor găsi, desigur, și fondurile necesare pentru a o realiza.

Dr. CASSIU MANIU,
Profesor Universitar Cluj.

EXPERTIZA GRAFICĂ

ROLUL OFIȚERULUI DE POLIȚIE JUDICIARĂ ÎN MATERIE DE EXPERTIZĂ GRAFICĂ

Definițiune.

Expert (latin: *expertus*), cunoscător într'o artă care se învață prin experiență.

Expert caligraf, acela care are cunoștințe speciale de caligrafie; acela care este chemat a preciza *gradul de frumusețe caligrafică*.

Expert grafic, acela care este chemat a stabili identitatea unei scrieri.

Definițiunea din legea dela 1895 din Pensylvania relativ la competența experților:

„*Expert se numește acela care prin diferite proceduri chimice și fizice și perfecțiunea ochiului asupra porțiunilor și formelor desenului, poate să se pronunțe în mod sigur asupra unui document, dacă conține sau nu, vre-o scriere falsă sau vre-o alterațiune oarecare.*”

Procedura în expertiza grafică.

Înainte de a începe vre-o expertiză grafică, părțile interesate caută să-și procure diferite manuscrise, aparținând persoanei a cărei scriere urmează să fie examinată. Aceste manuscrise, vor fi culese pentru ușurarea expertizei grafice, pe cât se poate din diferite epoci ale vieții.

Pentru aceasta se vor cerceta dosarele autorităților, diferite acte de vânzare, de cumpărare, etc., ce au fost *autentificate* și cari se găsesc la grefă. În ele se poate vedea adevărata semnătură a persoanei respective.

Se mai pot aduce diferite polițe vechi ce au fost achitate, și în cari figurează adevărata semnătură.

Dacă expertiza constă în examenul unui act întreg, a unui testament sau unei scrisori anonime, etc., se caută alte diferite manuscrise ale autorului, cari se depun mai întâi la autoritățile judiciare spre a fi legal recunoscute, și apoi se trec în mâna expertului.

Adesea se mai întrehuțtează așa numitele *probe de scriere* luate acuzatului în fața autorităților judiciare.

Proba de scriere va fi compusă din câteva rânduri ce conțin cuvinte luate din piesa ce trebuie examinată. Atât probele de scriere, cât și manuscrisele, semnăturile autentificate, polițele vechi, scrisori din diferite timpuri, adunate la un loc pentru studiu, se numesc *piese de comparație*.

Toate probele de scriere, trebuiesc certificate și semnate de persoana în fața careia au fost scrise.

Piesele de comparație odată obținute, expertul va proceda la cercetare.

La orice act, înainte de toate, se începe cu examenul hârtiei pe care este scris, apoi se face examenul cernei.

Se vor menționa în actul de expertiză toate observațiunile făcute (răsături, ștersături de condei, cuvinte adăugate în urmă, două feluri de cerneluri etc.). După aceasta se trece la examenul scrisului, studiind mai întâi forma scrierii care se clasifică după genul ei, apoi cu ajutorul pieselor de comparație, a lupei și a microscopului, se stabilește caracterul scrierii, examinând pe rând: punctuațiile, parafele, majusculele, curbele, libertatea mișcărilor, continuitatea, direcțiunea, idiotismul scriptural, trăsăturile subțiri, orizontale, verticale, amplitudinea și trăsăturile groase.

Nu toate piesele necesită examenul tuturor punctelor de mai sus.

Rolul ofițerului de poliție judiciară în materie de expertiză grafică.

Ofițerii de poliție judiciară când sunt însărcinați cu urmărirea și descoperirea crimelor și a delictelor vor lua toate măsurile necesare pentru ca bănuții și probele ce vin în contra lor să nu dispară, având în totdeauna de țintă descoperirea faptului și a făptuitorului.

a) Vor aduna toate hârtiile aranjându-le în mod regulat, unele peste altele și păstrându-le astfel presate, pentru a nu se mototoli, devenind prin aceasta nediscifrabile.

b) Manuscrisele găsite rupte în mai multe bucăți se vor reface în întregime.

c) *Bucățile rupte niciodată nu se vor lipi una peste alta sau una lângă alta prin bande înguste de altă hârtie, din cauză că se astupă scrierea foaia fiind de multeori scrisă pe ambele părți.*

d) *Niciodată nu se vor lipi bucățile pe pânză sau pe altă hârtie mai mare, chiar când scrisul este pe o singură față, din cauză că hârtia nu se mai poate examina.*

e) *Se vor menționa în procesul-verbal numărul total al bucăților prezente și a celor ce vor lipsi din formatul întreg al hârtiei.*

Spre a reface bucățile rupte provenind dela un manuscris oarecare, se pun unele lângă altele pe un geam de sticlă bine șters și după aceasta se acoperă cu un alt geam de aceeași mărime. Ambele se lipsesc pe margine și se sigilează.

Borderoul Căpitanului *Dreyfus*, din afacerea ce a pasionat pe vremuri atât de viu opinia publică din Franța, ilustrează cu suficiență, erorile ce pot proveni din nerespectarea regulilor de mai sus. Se știe că acest borderou era compus dintr'o bucată de hârtie ruptă în patru bucăți neregulate, și care au fost găsite în coșul delângă biurou, unde se aruncau hârtiile fără valoare.

Bucățile rupte au fost mai întâiu lipite între ele prin ajutorul unor bande mici, acoperindu-se prin aceasta cuvintele ce erau scrise la marginile ce se atingeau.

Apoi întreg borderoul s'a fotografiat scoțându-se *copie după copie*; iar nu copie după original. Apoi s'au unit ambele fețe într'un clișeu (căci el era scris și pe verso), spre a se forma numai unul singur, *retușându-se fie-care copie în așa mod ca să nu se mai vadă urmele bucăților rupte!*

Abia după a 150-a *copie după copie*, s'a parvenit a se obține una curată!

f) Dacă ofițerii de poliție judiciară examinând manuscrisul vor găsi ștersături, răsături sau adăugiri de cuvinte, — vor menționa acest fapt în procesul-verbal, pentru ca nu în urmă, una din părți să ridice vre-o obiecțiune.

Voi aduce pentru aceasta ca exemplu, un proces-verbal, dresat în anul 1903, de către d-l I. Georgescu-Postăvari, pe atunci comisar al secției 11 din București.

PROCES-VERBAL

(No. 3854 din 30 August 1903).

Noi, transportându-ne la serviciul supravegherii prostituatelor, din strada Emigratului No. 16, am găsit prezinte pe d-l Doctor Luca, medic inspector al acestui serviciu, pe care punându-l în cunoștință de scopul venirii noastre, ne-a pus la dispoziție atât registrele cât și corespondența urmată relativ la prostituata femeie E... Cercetând registrele din anul 1896, nu s'a găsit trecut nici una cu numele de E... zisă R... însă în registrul din 1898—1899 s'a găsit pe contra pagina filei 40, femeia E... în paranteză R... *Observând cu multă atenție, am constatat că punând fila la lumină, și uitându-ne pe suprafața ei, se vede că paranteza și numele de R... este mat, pe când întreaga scriere și numele E... D... prezintă vederii luciul cernei, ceea ce după părerea noastră, denotă că paranteza și numele de R... sunt scrise de curând și aplicarea tamponului i-au luat astfel luciul.*

Câtă onoare face acest act celui care l'a dresat.

Instrucția judecătorească, *fără nici o expertiză grafică*, a constatat că numele R... este adăugat în urmă.

g) Dacă ofițerii de poliție judiciară, au un denunț, asupra vre-unui individ, acuzat ca autor al unui act fals, vor trebui să-i ia o probă de scriere, care să servească mai târziu ca piesă de comparație.

Proba de scriere se va lua, *dictând* o frază compusă cu cuvinte din piesa contestată, sau cerându-i să facă singur o declarație în care să arate pe scurt unde și cum a petrecut cutare zi.

Piesa constatată niciodată nu se va pune sub ochii individului bănuț.

Iată un caz în care se vede la ce rezultat poate duce nerespectarea acestei măsuri:

În anul 1911, Trib. Jud. Tulcea mi-a dat următoarea chestiune: *Dacă scrierea de pe scrisorile anonime adresate lui Antohi Stancu și Ion Mașca, este sau nu a inculpatului Neculai Bobe Socol.*

Printre alte piese de comparațiune am primit și scrierea preveniturii făcută în fața jandarmului șef de post în comuna Casimcea, la 6 decembrie 1910.

Ei bine! Aceasta era o copie aproape identică, prea asemănătoare cu scrisorile anonime. Forma scrierii aceiași punctuațiunea și accentele aceleași, majusculele amestecate prin mijlocul cuvintelor, chiar și la aceleași cuvinte, ca în scrisorile anonime. Nu era nevoie de nici un studiu deosebit.

Prevenitul a scăpat de condamnare, mulțumită întâmplării că în dosarul afacerii am găsit procesul-verbal al jandarmului șef de post, care arata ca pus pe Neculai Bobe Socol, ca în fața sa să copieze scrisoarea anonimă.

Inculpatul, în naivitatea sa, a căutat să imiteze cât mai mult toate trăsăturile și literele anonimei, crezând că aceasta i se cere! Este ușor de înțeles că o astfel de probă nu poate servi ca piesă de comparație în expertiza grafică. Jandarmul nu a știut să procedeze, căci era dator să obție proba prin simplă dictare.

Adesea se întâmplă ca asupra vreunui sinucigaș, sau în locuința acestuia, să se găsească vre-o scrisoare în care să se arate motivele sinuciderei. În aceste cazuri ofițerii de poliție sunt datori să ridice scrisoarea pentruca în urmă — dacă ar fii cazul — să se facă cercetările necesare asupra autenticității scrisului, pentrucă în urma acestor constatări multe cazuri aparente de sinucideri s'au dovedit crime ordinare.

Pentru ilustrarea acestor cazuri voi aduce ca exemplu cazul locotenentului Mondugno din Italia, a cărui soție a fost găsită moartă în dimineața de 29 Decembrie 1904; iar pe masa sa se găsi următoarea scrisoare:

Bitomodo, Decembrie.

Niște supărări grave, mă fac să mi ridic viața atât de penibilă și atât de tristă. Cer iertare bărbatului meu, care a fost întotdeauna un tovarăș excelent; cer iertare scumpilor mei părinți și le recomand călduros pe scumpa și inocenta mea Maria.

Salutare, tuturor celor ce-mi sunt scumpi, cu o ultimă sărutare.

(ss) Cenzina Mondugno de Cagne.

Ar fi fost greu de presupus — față de desperarea ce o manifesta locotenentul, — că la mijloc nu era o simplă sinucidere.

Ofițerul de poliție care a intrat în cameră să constată moartea, după ce a luat interogatorul servitorilor (căci soțul era la cazarmă), a ridicat și scrisoarea arătată mai sus, prezentând-o procurorului la sosirea sa. Acesta nu se mulțumi numai cu examenul superficial al scrisorii, ci numi experți-grafici cari constatară că caracterul literelor din scrisoare era acelaș cu a scrierei locotenentului, soțul presupuse sinucigașe.

Făcându-se cercetări întinse asupra trecutului său, instrucția a dovedit că locotenentul era un mare criminal și i-se atribuiau mai multe crime de acest gen, în campania din China unde fusese mai înainte.

Dar ofițerii de poliție mai sunt datori ca odată cu scrisoarea să rădice și călimara cu cerneală și să o sigileze, menționând faptul acesta în procesul-verbal, pentruca expertiza să se poată face și asupra cernelei cu care a fost scrisă scrisoarea, fiindcă s'au constatat alte numeroase cazuri în cari scrisoarea, făcută cu o cerneală care nu se găsea în locuința victimei a fost introdusă în haina presupusului sinucigaș de criminal.

Este ușor de înțeles, că în cazul când analiza chimică va conchide că cerneala are o altă compoziție, cercetările vor fi întinse și în alte direcții spre a se vedea dacă la mijloc nu este vre-o crimă.

Lt-Col. I. T. ULLIC,
Inginer, Expert-Grafic.

NOTARII COMUNALI

Intreaga structură a Statului, siguranța lui internă și externă, propășirea lui economică și culturală este depusă în mâinile funcționarilor. Inzadar cele mai perfecte legi, dacă acei, cari le execută, din vina lor, ori a Statului, nu pot, sau nu știu să le aplice în modul intenționat de legiuitor. Inzadar lucrează întreprinzătorii, fabricanții, negustorii, dacă bogățiile adunate de ei, pentru ei și pentru patrie, nu sunt sub paza sigură a unei administrații conștiințioase și pricepute. Tot scopul muncii depuse de națiunea întreagă e zădărnicit, dacă administrația Statului nu știe cum să asigure fructele acelei munci.

Dar înfăptuirea administrației ideale nu depinde în primul loc de calitățile funcționarilor înalți. Din contră, tocmai acei funcționari asigură existența Statului, cari aplică legile în realitate, cari sunt în contact zilnic cu publicul și a căror muncă este sub controlul imediat al populației.

În țara noastră aproape toate legile se execută de către notarii comunali. Puterea Statului, menținerea și dezvoltarea independenței țării sunt garantate în cele din urmă prin activitatea notarilor comunali. În mâinile lor sunt depuse finanțele Statului, forța armatei, viața industrială și comercială, tot așa ca și siguranța averii și vieții cetățenilor. Ei sunt deasemnea păzitorii ordinii legale, ei garantează convențuirea și colaborarea pacinică a cetățenilor și numai munca lor cinstită apără societatea contra tendințelor subversive. Nici o altă funcțiune nu se poate asemui cu a lor; nici o altă funcțiune nu are o importanță așa de capitală și așa de decizivă pentru Stat și societate ca a lor.

De aceea notarilor comunali trebuie să li-se dea autoritatea și prestigiul, care li-se cuvine în conformitate cu importanța muncii lor.

Independența morală și materială a notarilor comunali este o condițiune neapărată a propășirii naționale. Din nefericire, tocmai această independență lipsește. Cea mai mare parte a secretarilor comunali trăește în mizerie și se luptă mereu cu cele mai negre gânduri. Ei sunt martirii, exilații vieții moderne.

Înalții dignitari, cari administreză țara, trăind în comoditatea capitalei sau a orașelor mari, se gândesc oare câteodată la soarta tristă a secretarilor comunali, cari de cele mai multe ori, trăind departe de orice cultură, în sate primitive, într'o izolare tristă și înegrită de gânduri materiale, duc o viață fără bucurii, fără consolare și fără nădejde?

GEORGIU CHENDI.

TORTURA ÎN CHINA

Represiunea penală, în Imperiul Ceresc, a fost în trecut una dintre cele mai sălbatice.

Progresul occidental, care pătrunde tot mai adânc, în China sub forma insurecțiilor și revoluțiilor de tot felul, va aduce, fără îndoială, codului penal în vigoare, modificările de care are nevoie.

Grădina supliciilor, descrisă cu atâta pasiune de Octave Mirbeau, se va închide pentru totdeauna; iar mulțimea care venea să-și satisfacă sadismul, nu se va mai delecta privind torturile sălbatice, cari vor rămâne ca o rușine vecinică a omenirii.

E cu puțință desigur, ca romancierul francez să fi exagerat; dar nu e mai puțin adevărat că chiar astăzi, chinezul este un barbar, în senzul strict al cuvântului, în represiunea criminală. El nesocotește cu totul viața omenească.

Planșa 1. — Tortura cu scop de a smulge mărturisirea de vinovație a bănuțului.

Se povestea de curând această anecdotă: un general inspectând o școală militară, a rugat pe directorul școlii să-i prezinte pe doi dintre elevii cei mai buni; după ce i-a felicitat, a ordonat să fie înaltați în grad. În urmă a cerut să-i fie prezentați doi dintre elevii cei mai slabi, poruncind să li se taie, pe loc, capetele. Pe când călăii, — doi manciurieni — se și pregăteau să execute ordinul, directorul, numai cu mari rugăminți, a reușit să salveze viața elevilor săi.

Acestea se petreceau în anul 1911.

Se poate ușor deduce din exemplul acesta proaspăt, cece era represiunea în vremurile mai îndepărtate, pe când China nu primise încă influența civilizației europene

Planșa 2. — Preumblarea condamnatului.

Am primit un album, publicat la Londra în anul 1851, consacrat pedepselor în uz, la chinezi. Din el extragem numai câteva planșe mai curioase.

Autorul are grijă să ne previe că a eliminat din colecție pedepsele mai crude, rezervate criminalilor ce au uneltit contra șefului statului, a paricizilor, trădătorilor și răzvrătiților.

Iată acum câteva din pedepsele ordinare, pe care încă le mai întrebuițea justiția chineză la începutul secolului al XIX.

De altfel, ca și la europeni, chinezii întrebuițau tortura cu îndoitul scop: acela al obținerii prin intimidare, a denunțării complicilor (La question préalable) și a obținerii mărturisirii (La question préparatoire).

Cum se vede, în planșa 1, acuzatul este culcat cu fața în jos; picioarele îi sunt apropiate între niște tăblii de lemn, cari permiteau călăilor săi să le strângă „până ce oasele se făceau piftie”, dacă nenorocitu! nu se hotăra să declare. După cum se vede, justiția chineză nu ar fi avut să împrumute nimic, închiziției europene.

O pedeapsă, de acelaș gen, consta în stră-gerea degetelor dela mână, între niște plăci de lemn prin ajutorul unei sfori. Aceasta era pedeapsă ce se aplica femeilor ușurate și acelora ce rosteau cuvinte murdare, căci chinezii, precum se știe, sunt un popor ce nu poate suporta grosolanii sau obscenități.

Plimbarea condamnatului. Oricât ar fi acesta de puțin interesant, nu este așa că trebuie să i se dea puțință de a lua nițel aer, făcând câteva exerciții fizice. Administrația penitenciară a acestei țări fermecătoare, a știut să împace măsurile de siguranță cu grija sănătății prizonierilor, inventând aparatul simplu și practic, a cărui fotografie ne dispensează de orice descripțiune. (Planșa 2.)

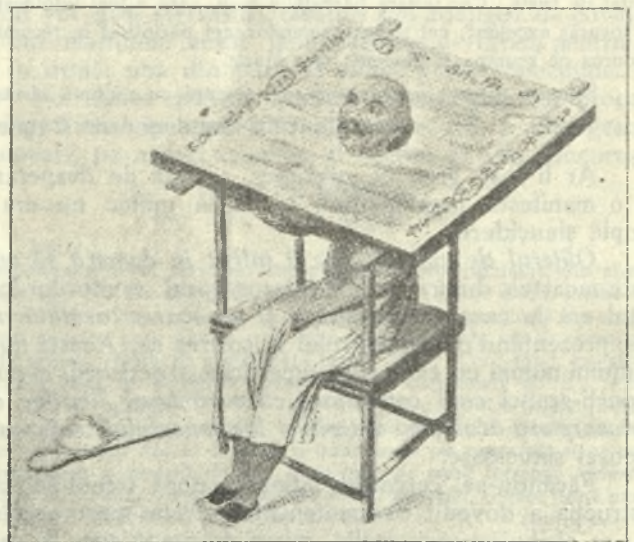

Planșa 3. — Alimentarea condamnatului.

Aceiași grijă delicată, acciași prevedere părintească o întâlnim în stampa, următoare: un prizonier închis într'un mare butoi de lemn, având capul afară și mâinile legate în lanțuri.

Cum ticălosul desigur ar muri de foame, un paznic voinic, îi dă cu multă șgârcenie să mănânce câteva boabe de orez. (Planșa 3.)

Iată acum pedese mult mai crude:

Planșa 4. — Colierul de lemn.

Colierul de lemn (planșa 4) era una din pedepsele infamante în China. Butucul cu gaură, e în genere format dintr'o tablă pătrată, având la mijloc o deschizătură prin mijlocul căreia trece capul condamnatului. Greutatea planșei de lemn ce-i apasă umerii, cântărește între 30—100 kgr. Cel pedepsit nu-și poate duce mâinile la gură. El nu are dreptul să ia masa; iar un călău are grijă să-i schimbe într'ună locul, mutându-l în alte părți ale orașului, spre a fi expus vederii tuturor. Cu toate acestea, se puteau aduce oarecare îndulciri soartei condamnatului: rudele sau prietenii veneau să sprijine câte un colț al butucului, împiedecând astfel apăsarea cu toată puterea pe umerii celui osândit. Pe partea superioară a butucului erau lipite fâșii de hârtie cuprinzând în scris: numele celui condamnat, fapta de care s'a făcut culpabil și durata pedepsei.

Cei vinovați de furt erau cordamnați, de obicei, la câte trei lini ședere în butuc; speculanții, la câteva săptămâni, iar calomnatorii la câteva zile.

La terminarea pedepsei, în prezența magistratului care ordonase osândă, butucul cu gaură era rădăcat de pe umerii celui condamnat, și după ce i se aplicau câteva lovituri de bambus, ca supliment de pedeapsă era eliberat.

Cușca de lemn (ca acelea în cari se țin găinile) încă nu era de individiat. Infractorul după ce era introdus înăuntru, era ferecat de gât cu un lanț gros, a cărui extremitate se fixa după picioare de o bară a coliviei, ce servea totdeodată și de pat prizonierului.

Condamnatului ce ar fi încercat să fugă din închisoare, sustrăgându-se pedepsei, i se tăiau pur și simplu tendoanele picioarelor. Fără vreo anestezie prealabilă, călăul înarmat cu un cuțit tăios, îi tăia toate tendoanele, și toți mușchii părții inferioare a gambei (planșa 5). Spre a opri hemoragia și a pansa rana, el aplica un tampon special, numit șanam. Statistica nu arată câți prizonieri supraviețuiau acestui supliciu barbar. Se poate presuma însă că șanam-ul nu conținea acele minunate virtuți terapeutice de a lipi arterele și de a împiedeca infecțiunea rănei.

Planșa 5. — Jupuirea și tăierea tendoanelor, condamnatului ce a încercat evadarea.

De altfel pedeapsa aceasta a fost desființată către mijlocul secolului al XIX-lea, intrucât legislațiunea chineză considera că dorința naturală de libertate, nu merită o pedeapsă atât de severă.

Tortura coloanei încălzite (planșa 6) consta în atașarea a două nenorociți, de un coș, cărui i se dedea foc și în timp ce fața anterioară le era arsă de dogoarea focului, călăul le mângâia spatele cu o trestie de bambus.

Tortura prin aplicarea greutateților, consta pur și simplu în zdrobirea pieptului condamnatului sub o greutate formidabilă (aceiași planșă).

În ceea ce privește pedeapsa capitală aceasta era în genere de două feluri: tăierea capului și ștreangul. Un mare număr de pedepse așteptau după ele moartea, precum butucul, cușca și felurile mutilațiuni.

Planșa 6. — Burlanul încălzit și aplicarea greutateților pe pieptul condamnatului.

Fățarnicia unei justiții ce se pretindea însă echitabilă, nu îngăduia să recunoască moartea, ca sancțiune penală pentru pedesele pronunțate.

Dacă aceasta se întâmpla, era de sigur un accident regretabil. Așa că sadicii Extremului-Orient, preferau supliciile rafinate și incete, agoniile interminabile, decapitării sau spânzurării rapide, spre a se putea desfăta, cât mai mult, de chinurile celui condamnat.

Uneori osândiților de condițiunea mai bună li se face favoarea de a-i invita să se sinucidă, intrucât sinuciderea e socotită mai puțin infamată decât moartea de mâna călăului. În acest caz, condamnatul primește o cutie de lac, înfășurată într-o mătase de culoare galbenă, culoarea imperială. În cutie se află un lanț de matase albă. Dacă această tăcută însă elocventă invitare, nu era înțeleasă și urmată în răstimp de 24 ore, executorul public își făcea el datoria. (Planșa 7.)

Condamnatul îmbracă peste hainele sale, un fel de bluză, de

culoare închisă, punându-și în mâini niște mănuși groase fără degete. Două operatori, de o parte și de alta, țineau fiecare câte un capăt al lanțului, care în prealabil a fost trecut în jurul gâtului celui condamnat. La un semn al acestuia, ei trăgeau lanțul simultan; și pe când fața osânditului la moarte, se crispa, operatorii urmărea cu interes fazele repezi ale agoniei, ultimele convulsii ale nobilului mandarin.

Nu e lipsit de interes spre a se ști cari erau crimele ce atrăgeau după ele pedeapsa capitală. Acestea erau: omorul cu voință sau accidental; seducerea unei femei măritate sau libere; ultrajul părinților; jefuirea unui mormânt; violul, și în fine portul perlelor.

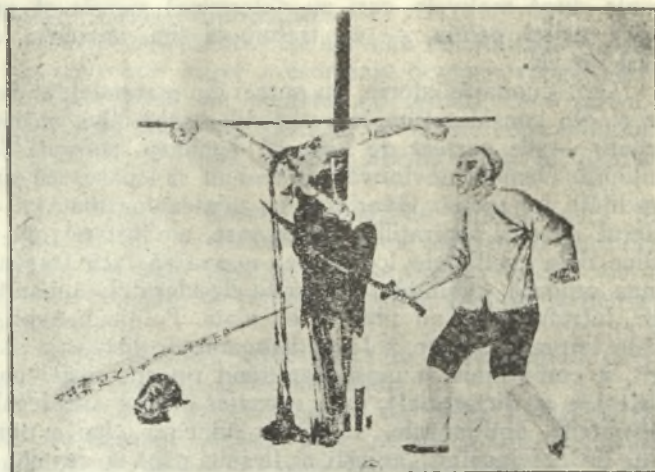
Pedeapsa cu moartea, și se aplică în trei feluri: moartea prin strangulare, care e și mai puțin desonorantă; prin decapitare, și în sfârșit moartea prin tăiere în bucățele, pedeapsă care nu se aplică decât pentru crima de înaltă trădare, paricid, și crimă împotriva familiei imperiale.

Planșa 8. — Lanțul de mătăsă.

În deosebi pentru crimele de această din urmă speță, crime considerate ca foarte grave familia întreapă a făptașului este socotită răspunzătoare și pedepsită ca și însăși vinovatul.

■ În anul 1873, un chinez din Peking s'a dovedit ca vinovat de faptul de a fi violat mormântul unui prinț, de unde a furat podoabe de valoare. Deși n'a fost nici o dovadă că rușele lui au avut cunoștință de acest fapt, întreaga familie, compusă din 13 persoane, reprezentând cinci generații între cari erau un bătrân de peste 90 de ani, și un copilăș de două luni, toți fură osândiți la moarte. Criminalul și acei cari îi dăduseră viața fură tăiați în bucăți; ceilalți bărbați fură decapitați, iar femeile fură strangulate, (spânzurate).

Planșa — 8. Tăierea capului.

Decapitarea se face cu o sabie ținută în două mâini. Criminalul e pus în genunchi, cu mâinile la spate; capul îi e tras înainte de un om care-l ține de coadă, și cu o singură lovitură i-se taie gâtul osânditului.

De oarece credința spune că cea dintâi datorie a unui om este să-și predea strămoșilor corpul întreg, uneori se cheltuiesc sume foarte mari de către familia sau prietenii decapitaților spre a li-se îngădui să coasă capul la loc înainte de îngropare. O asemenea incuviințare nu e dată niciodată decât cu condiția ca capul să fie cusut cu fața spre spate.

De cele mai multe ori în urma diferitelor mutilări succesive, urma decapitarea condamnatului, printr'o viguroasă lovitură de sabie. Cel puțin aceasta e deslegarea tuturor chinurilor... (Planșa 9.)

Să nădăduim, că pentru cinstea tinerei republici chineze, mijloacele barbare ale acestei justiții represive vor merge să regăsească catriafusele inchiiziției europene și întreg arsenalul vichilor torturi medievale.

În orice caz nu putem primi paradoxul că China a fost în toate timpurile o țară civilizată, afară dacă nu se înțelege prin civilizație, rafinamentul în cruzime și în sadism.

D. BOIAN.

ROLUL SOCIAL AL POLIȚIEI

Cuprinzând, în chip sumar, problema stabilirii echilibrului social, vom ajunge, fatalmente, la concluzii pesimiste. Hotărît, — suntem incapabili a da rezoluții temeinice mării *neînțelegeri* dintre clase. Economisți competenți, istorici cu greutate și psihologi care își întemeiază doctrinele pe fundamentul solid al observațiilor zilnice, au remarcat antagonismul și au formulat, fiecare, alt deziderat și altă teorie socială. Nu vom pleda în favoarea nici uneia din teorii. Ceeace se cuvine, însă, a desprinde din complexul frământărilor doctrinare e: *nestabilitatea* ideilor curente și desacordul, ajuns până la anarhie, între interesele economice și pornirile sefletești ale indivizilor cari alcătuiesc societatea noastră. Nestabilitatea e datorită impresiunilor — atât de variate și de dese — pe cari insul le primește fulgerător dela o clipă la alta, într'un mediu convențional denumit civilizat. Și interesele lui economice, cari vin adesea în conflict cu structura sa sufletească, sunt tot o înrăurire a mediului. Câți oameni cu reale însușiri n'au căzut victima mediului înconjurător? Actuala organizație economico-socială, bizuită pe atâtea superstiții devenite *legi*, a avut marea proprietate de a metamorfoza, într'un chip dureros, mentalitatea și psihologia colectivă. Omul cu sentimente înalte — piere! Instinctul de conservare îl obligă să lupte împotriva dispariției. Și singura armă hotărîtoare este: adaptarea la meschinăriile curente. Adevărurile sistemului darwinian se întind și se confirmă și în alte domenii, decât cel biologic. Avem convingerea — confirmată de fapte cu riguros caracter științific — că mai toate acțiunile comise de indivizi dăunători societății, sunt determinate, în bună parte, de factorii economici. Pentru că starea de lucruri este așa și nu altfel, trebuie să o primim limpede și să tragem concluziile, cu tot curajul și cu toată obiectivitatea necesară. Ce rol are astăzi, în alcătuirea de acum poliția? Și mai ales, — *la noi*? Acestea sunt întrebările cari formează obiectul preocupărilor noastre.

Poliția, întotdeauna, a fost privită ca o *unealtă* a clasei conducătoare. Era acest mod de a studia și înțelege misiunea ei, — cel drept, — cel adevărat? Dacă ne vom orienta după motivele cari au determinat masele să privească astfel poliția, — va trebui să fim, neapărat, de acord cu ele.

Cine cunoaște istoria, nu numai din manualele didactice și din considerațiile teoreticienilor subiectivi, și deci, parțiali, — știe perfect de bine, că *legiunea nedreptăților* e infinită. Oameni nevinovați au trebuit să ispășească vina heredității lor umile. Gânditori cu mintea înaripată și cu sufletul deschis aspirațiilor generoase, au fost nevoiți să abdice dela credințele lor sfinte, — sau să facă tranzacțiunea odioasă, renunțând la toate desideratele umanitare. Intransigența au plătit-o cu viața. Poliția a avut, în aceste împrejurări, un rol condamabil. A distrus, a pângărit, a compromis, a ucis. Neputând riposta castei conducătoare și dictatoriale, ea a *executat* ordine anti-legale, anti-umane, anti-morale. Lipsa de principii etice a pumnului de conducători, nefaști și tiranici până la revoltă, a silit-o să calce alătura de sfânta dreptate și să săvârșească monstruoziități. *Massele nu vedea inspiratorii și dictatorii, ci numai executorii*: de aici repulsia adâncă față de poliție; de aici opinia — unanimă — asupra acestei organizațiuni. Că această considerațiune — izvorită din bine-cuvântate pricini — nu e totuși logică, — nu mai încapе îndoială. Dar dacă aiurea lucrurile s'au limpezit, treptat, prin ajutorul gânditorilor luminați și a posibilităților de propășire a masselor — la noi situația a rămas aceeași, datorită condițiilor specifice ale mediului înconjurător.

Un boer cu adâncă sentimentalitate, Vasile Lascăr, dar fără fundamentul științific, singurul care dă tărie aspirațiilor înalte și totdeauna puțința de realizare, — s'a străduit cândva, să asaneze poliția și s'o îndrumeze pe căile bune. N'a izbutit, tocmai pentru că era un sentimental pasionat și nu un raționalist obiectiv. Popor tânăr, de puțină vreme ridicat la o viață liberă, am moștenit toate păcatele

cotropitorilor: lenevia, tirănia și apucăturile rapace ale Bizanțului ne-au intrat în sânge. Era, deci, firesc ca poliția — în primul rând — să sufere înriuririle dezastruoase ale păturii conducătoare. Din vremi îndepărtate, abuzul și bunul-plac au cărmuit în țară. Mulțimea, pornită să judece și să aprecieze, numai sub presiunea primelor impresii, n'a putut discerne și atunci toate păcatele castelor conducătoare, au căzut asupra puterii executive. Nimeni nu s'a gândit la cei de sus, — toți, însă, au simțit lovitura celor de jos.

Poliția, în România, a slujit, adesea, de *unealtă oarbă* politicianilor și oligarhiei financiare.

Având un rol social — bine determinat — ea a fost nevoită să urmeze, întocmai, ordinele primite și să-și intervertească misiunea! Căci — fără nici o îndoială — în toate vremurile și în toate societățile va trebui să existe o *putere executivă*. Chiar extremiștii doctrinelor sociale vor trebui să uzeze de o asemenea organizație în alcătuirea societății lor. Exemplul Rusiei bolșevice ne stă înainte, plastic și convingător. Intotdeauna au fost și întotdeauna vor exista indivizi care — *indiferent* din ce pricină — au constituit și vor constitui o primejdie pentru semenii lor. Spunem indiferent din ce pricină, pentru că știm bine că toate defectele — ca și toate — *caltățile* — sunt rezultatul nemăsurătorilor factori: biologici, psihologici, sociali, economici, etc. Fapt este, însă, că umanitatea va avea de luptat neconținut cu atentatorii la liniștea și viața societății.

Dar care este rolul social al poliției?

Răspunsul e simplu și potrivit numai cu realitățile vremii: *factor executiv, poliția are misiunea să oprească și să preîntâmpine acțiunile dăunătoare societății*. Avem de a face, fără îndoială, cu una din cele mai înalte misiuni. Însemnătatea ei etică socotim să trebuie, în primul rând, subliniată.

De ce nu realizează, atunci, poliția, — și în special poliția noastră — misiunea cu care e investită?

A arăta aici toate pricinile inactivității ei pozitive precum și abaterile brutale dela rostul ei temeinic, ar însemna a face o operă inutilă: toate lumea, care se ridică puțin deasupra nivelului comun, le știe precise.

Noi vom releva o *singură* pricină a acestei degenerescențe a poliției, pricină pe care o credem decisivă: *lipsa independenței economice*. Se indignează cetățeanul burtă-verde care învârtește afaceri de milioane, de „venalitatea” subcomisarului, plătit cu o leafă mizeră? Foarte frumos! E în dreptul lui să invoace textele precise de legi și preceptele morale! Dar un fapt e limpede și real: *polițistul trebuie să trăiască!* Si nimic nu justifică mai bine atitudinea sa decât această nevoie imperioasă de a trăi!

Dacă se fac abuzuri și polițiștii nu sunt la înălțimea rostului lor, e pentru că nevoile mereu crescânde ale zilelor noastre îi silesc să închee compromisuri.

Soluția? Guvernării să emancipeze poliția, din punct de vedere economic, dând acestor slujbași posibilitatea unui trai omenesc! Polițistul să fie sigur de ziua de mâine! Dar mai intervine altă obiecțiune. S'a constatat că, adesea, poliția nu *înțelege* în ce chip să activeze. Adevărul e notoriu. Dar răul poate fi repede înlăturat. Pentru a face pe omul însărcinat cu executări de ordine să-și cunoască datoria, n'ai decât să-l instruești. Să se înființeze școli, nu numai decât speciale, (profesionale) pentru polițiști. Să se înființeze și alte școli în care obiectele predate și învățate pe băncile liceului și ale universității să fie adâncite. Câți licențiați în drept cunosc sociologia sau economia politică?

A instrui pe polițist; a-l ridica din punct de vedere economic, — înseamnă a-l emancipa moralmente și materialmente, — adică: a-l face să-și înțeleagă *misiunea socială*.

I. PELTZ,

Secretar în Direcția Presii
din Ministerul de Interne.

CRIPTOGRAFIA ÎN POLIȚIE

(COMUNICAREA ȘI SCRIEREA SECRETĂ)

Din cele mai vechi timpuri, omul a simțit nevoia de a-și însemna, pentru sine, sau a comunica altora, anumite idei prin semne, litere sau cifre sau printr'o combinațiune din toate acestea.

Arta care ne îndrumază și ne arată mijloacele de însemnare sau comunicare secretă se cheamă „Criptografie”. Cuvântul vine din grecește și înseamnă: „scriere secretă”. (Kriptos: ascuns; Grapho: scris).

Mai nu e unul din noi care să nu fi făcut uz în viață de însemnări sau comunicări secrete. Ni se întâmplă adesea să ne însemnăm în notesul zilnic, anumite date sau lucruri, printr'o singură literă s'au printr'o prescurtare de cuvânt sau un mic semn, al cărui înțeles, numai noi îl cunoaștem.

În viața de școală, însă găsim o aplicare întinsă a scrierei și comunicării secrete.

Cine nu știe, că în preziua unui concurs înscris, sunt școlari, cari, în loc să-și învețe materia o condensează pe o fișuică, pe hârtie sugativă, pe o manșetă, etc. În acest scop, recurge la prescurtarea cuvintelor, la însemnarea numelor proprii sau geografice prin inițiale ori semne.

Dar să nu credeți că pentru a face o comunicare secretă, avem nevoie totdeauna de creion și hârtie. Tot din școală știm că, atunci când un elev este scos la lecție de profesor și nu poate răspunde la întrebările acestuia, își aruncă privirea spre un camarad binevoitor, așteptând dela acesta, un semn, un gest care să-i reamintească sunetul cu care începe cuvântul ce trebuie să răspundă. Ei, bine, iată și aci un caz de comunicare secretă fără creion și hârtie.

În viața de toate zilele oamenii, întrebunțează limbajuri convenționale, dintre cari unele sunt atât de cunoscute, că nu mai coerspund scopului pentru care au fost create, adică nu mai sunt secrete: cine nu știe sau n'a auzit de pildă, de limbajul florilor, al culorilor, al mărcilor poștale, care după culoare sau pozițiune exprimă fraze întregi.

În definitiv corespondența secretă a izvorât din nevoia ce au simțit-o oamenii, în diferite împrejurări ale vieții, de a-și însemna sau comunica anumite idei cu caracter secret, la adăpost de orice indiscrețiune.

Și dacă această nevoie a simțit-o omul în general, ea s'a accentuat în deosebi, în anumite ramuri de activitate omenească și socială ca: în diplomație, în politică, în armată, în comerț, și finanțe, și mai ales ceace ne interesează pe noi din punct de vedere polițienesc — în lumea răufăcătorilor, deținuților și spionilor.

Istoricul.

Originea scrierilor secrete se pierde în negura vremurilor.

Când Xerxe, regele Persilor, făcu planul să invadeze Grecia, un grec anume Demarut, refugiat la curtea persană, anunță pe compatrioții săi din Lacedemonia, printr-un mesaj secret scris pe niște tăblițe de lemn acoperite cu ceară, despre primejdia ce-i amenința.

La primirea lor, Lacedemonienii, nu văzură nimic; însă Gorgo, soția regelui Leonidas, descoperi stratagema la care recusesse Demarut și făcut celor în drept comunicarea.

Herodot ne spune, în scrierile sale, că în Orient un tiran, cu numele Histie, de fel din Suza, voind să transmită lui Aristagore loțșitorul său din Milet, ordinul de a răscula populațiunea din acel loc, a recurs la următorul mijloc ingenios (mai cu seamă că toate drumurile erau foarte bine păzite):

A ales pe cel mai de încredere dintre servitorii săi, puse să-l radă în cap, și apoi îi făcu câteva incizii în pielea capului. Apoi lăsă să-i crească părul.

După aceasta, trimise pe omul de încredere, la Milet, spunându-i verbal că, atunci când se va prezenta lui Aristagore, să-i spună acestuia să-l rază în cap și să-i privească cu atențiune pielea craniului.

Aristagore, făcu întocmai și putu citi scris cuvântul: „Răscoală”.

Spartanii încă aveau un mijloc original pentru a corespunde în secret: „Scitala”.

„Scitala”, era un aparat foarte simplu: un baston cilindric, de o grosime variabilă, pe care se înfășura o bandă de papyrus. Dealungul acestei bande, înfășurate pe baston, se scria câte o literă pe fiecare spirală.

Rândurile se scriau drept și la aceeași depărtare unul de altul.

Când banda de papyrus era desfășurată, se părea o înșiruire de litere fără nici un înțeles.

Acel care primea un asemenea mesaj, trebuia să înfășoare banda de papyrus pe un baston similar în dimensiune și astfel putea citi conținutul.

Când „scitala” destinatorului nu se potrivea în dimensiune cu aceia a expeditorului, textul era indescifrabil.

Pe vremea Spartanilor, acest mijloc de comunicare era considerat ca foarte secret. Mai târziu însă a dat dovadă de o mare naivitate.

Împărații Iuliu Cezar și August — scrie istoricul Suetoniu — întrebunțau scrierea secretă, servindu-se de următoarele procedee:

Înlocuiau fiecare literă a textului, ce voiau să-l cifreze cu a 2-a, a 3-a, etc., literă a alfabetului.

Același sistem a fost practicat, și de vechii Iudei și de Babilonieni.

Autorul cel mai vechiu care a scris despre criptografie, este tacticianul „Encas”, cu 400 ani înainte de Christ. — Dar în scrierile sale nu găsim o criptografie pură, ci mai mult mijloace de comunicațiune secretă a corespondenței cum sunt: scrisori ascunse în tălpile încălțămintelor de la curierii poștali; scrisori introduse sub pielea unui epure mort; porumbei călători, care se întrebunțează și în zilele noastre etc., etc.

În China găsim trigramele lui Fo-hi ce nu sunt de cât niște semne criptografice.

Preoții în antichitate se serveau de criptografie pentru a transmite sub formă misterioasă dogmele religiunilor.

Așa, găsim pe profetul „Ieremia” care scrise pe „Scheshach” în loc de „Babel” înlocuind consonantele *B* și *l* prin *Sh* și *ch* ce ocupau acelaș rang în alfabetul hebraic.

În Veneția găsim criptografia întrebunțată încă din secolul XIII, probându-se cu un registru al Consiliului de zece, din anul 1290, în care se văd cuvintele cele mai importante, scrise cu caractere latine, grecești și hebraice amestecate.

În secolul XVI criptografia fu întrebunțată de călugări, de inchiziție și de cabaliști.

Abea la începutul veacului al 17-lea, călugărul german Athanasius Kircher, care se specializase în descifrarea hieroglifelor, a inventat un sistem bazat pe o combinație de numere și de litere.

În sistemul acesta, perfecționat de Kaspar Schott, unul din discipoli lui Kircher, se întrebunțează un pătrat mare, în care pe două laturi se află înscrise literele alfabetului, (pe una majusculele, iar pe cealaltă minusculele), iar în pătrățelele corespunzătoare literelor depe cele două laturi, sunt înscrise numerele dela 1 până la 24. Sunt astfel 25 posibilități de a schimba literele cu numerele și astfel să se creeze o scriere secretă.

Dar sitemul acesta era și el destul de primitiv, pentru că nu trebuie decât puțină răbdare spre a încerca toate cele 25 de combinațiuni posibile și chiar combinațiunile complimentare, cari ar consta din sărirea unuia sau mai multor numere ori litere.

Sistemul Kircher-Schott a servit de bază la comunicările telegrafice secrete, în cari de asemenea, se utilizează un pătrat, dar numai cu litere, fără numere. Or-

dinea alfabetică a literelor poate fi modificată după voință, așa că e relativ greu de a se descifra scrisul, fără ajutorul cheii sistemului.

Dar și această dificultate e numai aparentă, pentru că persoana care descifrează are multe puncte de reper, spre a putea stabili dacă telegrama e în limba germană, franceză ori litere în parte. Și de îndată ce ai găsit câte-va din literele unui cuvânt, reconstitui ușor întreg cuvântul.

În asemenea condițiuni era neapărat nevoie să se inventeze combinațiuni mai grele, pentru redactarea documentelor diplomatice secrete.

Un sistem cu mai multe garanții de discrețiune îl constituie un pătrat mare împărțit în 36 pătrățele, dintre cari numai unele sunt decupate, lăsând astfel să apară literele cari urmează să constituie cuvintele din comunicarea secretă. Dar și acest sistem prezintă inconvenientul de a cere mai mult timp atât persoanei care trimetea masejul cât și celei care urma să-l descifreze.

La începutul secolului al 19-lea apar primele dicționare ale limbajului secret, în cari fiecăruia cuvânt, ba chiar părți din frază ori fraze întregi sunt reprezentate printr'un număr ori un cuvânt convențional. Pe acest sistem sunt bazate codurile telegrafice nu numai în comunicările oficiale ci și în telegramele de afaceri.

Dicționarele acestea secrete au fost perfecționate pentru nevoile fiecărei țări, care are tot interesul comunicărilor cifrate de ordin politic, diplomatic și militar. S'a împrumutat mult și unor metode mai vechi, cum e sistemul publicat în 1647 de englezul Thomas Willis. În sistemul acesta o cheie tipărită ori scrisă e mai întâiu ea însăși descifrată cu o altă cheie și numai după aceea poate servi la descifrarea mesajelor secrete.

Mai sunt sisteme bazate pe combinarea literelor cu numerele, pe inserarea de grupe de cuvinte în cuvintele unui sistem vechiu cunoscut sub numele de "cheea loteriei".

Din punct de vedere polițienesc cunoașterea mecanismului de funcționare a diferitelor sisteme de comunicare criptografică este de cel mai mare folos.

Puși în situația de a face o vizită domiciliară unei persoane bănuite — ofițerii de poliție — găsind un carnet cu cifre, telegrame sau corespondențe, nu vor mai trece cu atâta condamnabilă ușurință, peste indicii de așa mare importanță.

Pentru dâșii corespondența aceasta va fi mai mult decât un indiciu; iar la aflarea cheiei, ea se va transforma în dovadă hotărâtoare, putând servi ca punct de plecare — luminos și sigur — al unor cercetări ce altfel erau sortite să crească dosarul „afacerilor închise din lipsă de dovezi”.

Ne vom ocupa deci mai pe larg cu întrebuițarea diferitelor mijloace de comunicare și scriere secretă a criminalilor.

S'a observat că în latrinele închisorilor se găsesc pe ziduri, pe uși sau pe geamuri tot felul de semne și cifre, cari nu sunt altceva decât comunicări făcute de deținuți.

Acei ce le scriu, o fac într'adins și cu scopul ca acei care vor trece ulterior prin acel loc sa ia cunoștință de ele și chiar să răspundă în scris și mai jos în același alfabet secret.

Acelaș mod de a-și comunica ideile îl întrebuițează și acei închiși în localuri de arest comune, mai cu seamă că acești deținuți știu, că după plecarea lor din închisoare, vor fi prinși și arestați în aceeași odaie alți complici și tovarăși de ai lor și vor avea astfel posibilitatea să cunoască ce declarațiuni au făcut complicii și ce anume trebuie să declare dâșii sau nu, la facerea instrucțiuni.

Metode de comunicare și scriere secretă sunt înfinit de multe și s'ar putea împărți pentru studiu în 3 mari categorii:

1. O limbă convențională;
2. Cerneala simpatică; și
3. Un text cifrat.

Maior E. CANTEA,
din Statul Major al Armatei.

PROSTITUȚIA LA VECHII EGIPTENI

Vechii Egipteni considerau unirea bărbatului cu femeea drept un simplu act fiziologic, în care n'avea ce căuta pasiunea și cu atât mai puțin poezia. Lăgătura conjugală nu era decât expresia unei comunități de interese. Adulterul era pedepsit, dar nu ca o pângărire a sfintei taine a căsătoriei, ci ca orice alt delict care pricinuia o pagubă soțului înșelat.

„Adulterul — spune istoricul grec Diodor din Sicilia — era privit în Egipt ca un act vătămător care pricinuește trei rele: jignirea amorului-propriu, coruperea moravurilor și greutatea de a ști cui aparține copilul”.

Gelozia nu prea era partea caracteristică a mâniei soțului contra femeii vinovate. Femeea, la rândul ei, nu se prea arăta geloasă de crailăcurile bărbatului. Ea nu se sinchisea de legăturile soțului cu propriile ei slave, cari, complex goale, îi dădeau târcoale, în chiar prezența ei.

Amorul nu era decât o fantezie trecătoare. Felul cum e descris în provestirile egiptene ni-l arată lipsit de orice detaliu înduioșător, de orice sentiment delicat.

Prințul Satni — raportează o veche poveste egipteană — trecând prin fața templului Phtah, zărește o femeie foarte frumoasă, atât de frumoasă că nu se putea închipui o femeie care să-i semene în frumusețe: pe deasupra, era gătită cu mult aur”. Prințul ia informațiuni și află că e fiica marelui-preot din Babaste. Precum se vede, nu era prima venită. Printr'un servitor îi trimite următorul mesaj: „Îți dau zece bucăți de aur, ca să petrec un ceas cu tine”. Iar frumoasa femeie, fără să se indigneze, cași cum n'ar fi fost vorba decât de o propunere foarte firească, îi răspunde: „Sunt fecioară, nu sunt o stricată. Dacă ții să-ți faci pofta cu mine, o să vii la mine acasă, la Babaste, unde totul va fii pregătit și o să-ți faci cheful cu mine fără ca să vorbească despre asta lumea din stadă”.

Prințul Satni se duce, iar tânăra fată, tot sub pretextul că, „e fecioară și nu o stricată”, consimte să i se dea, cu condiția ca el să semneze o declarație prin care o recunoaște ca moștenitoarea lui.

În povestea regelui Rampsinit, raportată de Herodot il vedem pe acest faraon că, pentru a pune mâna pe un hoț, nu găsește alt mijloc mai ingenios decât acesta:

„Și-a prostituat propria fiică într-un local de desfrâu, poruncindu-i să fie drăguță cu toți acei cari o vor pofti, dar, înainte de a le acorda favorurile ei, să-i oblige de a-i destăinui faptele mai subtile și mai rele din viața lor”.

Altă poveste, arătată tot de Herodot. ni'l arată pe regele Keops ziditorul mării piramide, recurgând la un mijloc incalificabil, spre a-și procura banii necesari pentru terminarea monumentului. Intocmai cum se obișnuiește în clasele de jos ale Japoniei, și-a trimis propria fiică într'o casă de prostituție, ca să-și vândă trupul.

La vechii Egipteni era lucru extrem de rar de a se da de o femeie măritată care să nu-și fi înșelat bărbatul. O confirmare găsim în următoarea legendă:

Fiul lui Sesostris devenind orb, oracolul i-a comunicat că nu va putea recăpăta vederea, decât „dacă își va freca ochii cu saliva unei femeie care să nu fi pus niciodată coarne bărbatului”.

„A trecut vreme îndelungată” până a putut da de „rara avis”. Firește că nici propria-i soție nu îndeplinea condiția pusă de oracol, de vreme ce nenorocitul a trebuit să puie la încercare un atât de mare număr de femei, că a putut să populeze cu ele un oraș întreg. Mai târziu, a dat foc orașului ca să ardă împreună cu toate femeile a căror virtute o experimentase fără folos.

GALERIA CRIMINALIILOR INTERNAȚIONALI

Ministerul de Interne ordinul Nr. 20714-924. La congresul internațional de poliție, care a avut loc la Viena în luna Septembrie anul 1924 s'a hotărât înființarea unui birou central la care să se trimită de către toate Statele, cari au aderat la acel congres fotografiile și amprentele digitale ale falsificatorilor de bancnote, monede etc., precum și a pungașilor de buzunare, spărgătorilor și excrocilor internaționali, pentru a putea fi urmăriți în toate țările. Intrucât și Statul nostru a aderat la rezoluțiile acestui congres, Vă rugăm ca ori de câte ori veți deține asemenea delicvenți să dispuneți fotografierea și luarea amprentelor digitale, fotografiile, impresiuni, ce ni le veți înainta la timp pentru a fi remise biroului central, aflat la Viena. În cazul când nu veți avea posibilitatea de a-i fotografia și a le lua amprentele digitale veți anunța Direcțiunea Poliției și Sig. Generale pentru a trimite un funcționar dela serviciul indentificării spre a executa aceste lucrări.

Defraudator. Atilio zis și Frantz Pintarelli, născut la 3 Iulie 1895 în Pergini, este urmărit pentru că a defraudat dela Questura Trento suma de 430.000 Lire. Semnalele lui sunt: statura înaltă, svelt, culoarea feței sănătoasă, părul brun. Imbrăcat elegant, dar fără gust. În caz de recunoaștere se va înștiința Serviciul de Siguranță din Direcțiunea Poliției, din Viena.

Veruntreuung. Atilio auch **Franz Pintarelli**, am 3 Juli 1895, Pergini, geboren, wird wegen Veruntreuung von 430.000 Lire von der Quästur Trento gesucht. Er ist gross, schlank, hat gesunde Gesichtsfarbe, braune Haare, elegant aber geschmacklos gekleidet. Mitteilungen an das Sicherheitsbureau der Polizeidirektion Wien erbeten.

Filou. Atilio aussi **Franz Pintarelli**, né le 3 juillet 1895 à Pergine, est recherché pour détournement de 430.000 liras par la questure de Trento. Il est grand, mince, il a des couleurs fraîches au visage, des cheveux bruns, est élégant, mais habillé sans goût. On est prié d'adresser toutes informations au bureau de la sûreté de la police Viennoise.

Defraudatore. Pintarelli Atilio, anche **Francesco**, nato 3 Luglio 1895 a Pergine, ricercato dalla questura di Trento per defraudazione di lire 430.000. Connotati: Alto, slanciato, colorito sano, capelli bruni, vestito elegantemente ma senza gusto. Notizie all'ufficio sottoscritto. Ufficio di sicurezza della direzione di polizia a Vienna.

Embezzlement. Atilio, also known as **Franz Pintarelli**, born at Pergine on July 3th, 1895, is wanted by the Questor in Trento for the embezzlement of 430.000 Lire. Pintarelli is tall and slender, healthy complexion, brown hair, richly dressed but without taste. Communications are to be sent to the Sicherheitsbureau der Polizeidirection, Wien.

Escroci și defraudatori. Comerțianții Friederich Mutz, născut la 21 Iulie 1893 în Viena, și **Otto Matzka**, născut la 10 Ian. 1896 în Viena, ambii aparținând tot acolo, au dispărut din Viena la 5 aug. 1924 după ce au defraudat o sumă de peste două miliarde cor. austr. și după ce au escrocit pietrii prețioase în valoare de două sute milioane coroane. Se vor aresta și preda poliției cele mai apropiate. În cazul când vor fi arestați în străinătate se va aviza tribunalul din Wien I, care va cere estradarea lor.

Betrüger. Die Kaufleute Friedrich Mutz, am 21. Juli 1893 in Wien geboren und zuständig, und **Otto Matzka**, am 10. Jänner 1896 in Wien geboren und zuständig, sind am 5. August 1924 aus Wien nach Verübung grosser Betrügereien mit einer Schadenssumme von mehr als zwei Milliarden und nach Veruntreuung von Pretiosen im Werte von 200 Millionen Kronen geflüchtet. Sie sind zu verhaften und dem nächsten Gerichte einzuliefern. Im Falle einer Festnahme im Auslande beabsichtigt das Landesgericht Wien I, ihre Auslieferung zu begehren.

Voleurs. Les commerçants Frédéric Mutz, né le 21 juillet 1893 à Vienne et y demeurant, et **Otto Matzka**, né le 10 janvier 1896 à Vienne et y demeurant, se sont enfuis le 5 aout 1924 après avoir commis un vol d'une somme globale de plus de 2 Milliard on de couronnes autrichiennes et un détournement de pierres précieuses d'une valeur de 200.000.000 de couronnes. Ils sont à arrêter et à livrer à la justice la plus voisine. Au cas où ils seraient à arrêter à l'étranger prévenir le tribunal de Vienne I pour les formalités à faire.

Defraudatori. I mercanti Friedrich Mutz, nato il 21 Luglio 1893 e pertinente a Vienna, **Otto Matzka**, nato il 10 Gennaio 1896 e pertinente a Vienna, sono fuggiti da Vienna il 5 Agosto 1924 dopo aver commesso grandi trufferie del danno di piu di 2 miliardi e dopo aver defraudato oggetti preziosi del valore di 200 milioni di corone austriache. Arrestarli e consegnarli al prossimo giudizio. Si ha l'intenzione di domandare l'estradizione in caso d'un arresto all'estero. Giudizio provinciale Vienna I.

Evadat. Deținutul a cărui fotografie o dăm mai sus a fost condamnat in luna Nov. 1921 de tribunalul din Haag, (Bavaria) la o săptămână și 5 zile închisoare pentru furt și alte infracțiuni, iar in luna Febr. 1922 de tribunalul din Bayreuth la 4 luni și 15 zile închisoare pentru furturi mai mari și violență contra autorităților. Semnalele: Müller Willi, necăsătorit, muncitor mecanic, născut la 6 Martie in comuna Düben a Mulde plassa Bitterfeld, jud Merseburg (Prusia) A evadat din arestul Lichtenau, unde i-și făcea pedeapsa. Informațiunile, ce pot fi de interes sunt ase trimite la biroul I b. E. D. al Direcțiunei Poliției din München.

Wer kennt den Strafgefängenen? Der abgebildete Strafgefängene wurde im November 1921 vom Amtsgericht Haag, Oberbayern wegen Diebstahls und anderem mit einer Woche Gefängnis und fünf Tagen Haft und im Februar 1922 vom Volksgericht Bayreuth wegen schweren Diebstahls und Widerstands mit vier Monaten und fünfzehn Tagen Gefängnis bestraft unter folgenden Personalien: **Müller Willi**, ledig, Schlosser, geboren 6 März 1901 in Düben r. d. Mulde Kreis Bitterfeld, Regierungsbezirk Merseburg, Preussen. Während der Strafverbüßung entwich der angebliche Müller aus der Gefängenanstalt Lichtenau. Sachdienliche Mitteilung an die Abteilung I b E D hierher erbeten. Polizeidirektion München.

Qui connaît le prisonnier? Le personnage dont la photographie est reproduite ci-dessous a été condamné en novembre 1921, par le tribunal de A. G. Haag, Oberb., à une semaine et 5 jours d'emprisonnement pour vol etc. et en février 1922 par le tribunal de Bayreuth pour vols plus importants et resistance aux autorités à 4 mois et 15 jours de prison sous l'identité suivante: **Müller Willi**, célibataire, ouvrier serrurier, né mars 1901 à Düben a. d. M., Krs. Bitterfeld, Rgb. Merseburg, Prusse. Pendant qu'il accomplissait sa peine, le soi-disant Müller s'est enfui du centre pénitentiaire de Lichtenau. Toutes informations intéressantes au Bureau I b E D de la Direction de la police de Munich.

URMĂRIȚI

Politia oraşului Petroşeni cu No. 1506/924 dispune urmărirea inculpatei, care în ziua de 27 nov. 1924 şi-a lăsat copilul de 2 ani în trenul Simeria—Petroşeni. Copilul e lăsat în grija tranzilierului Meleca Vasile din Petroşeni, care la cerut spre îngrijire de bunăvoie.

Semnalele copilului sunt: etatea cca 2 luni, faţa rotundă, ochii verzi, îmbrăcat într'o cămeşuţă şi bluză albă, cu o căciuliţă albă, învăluit într'o plaponiţă roşie legată cu o bandă tot albă,

Prefectura Poliţiei Ploeşti curentează pe şofeurul Iacob Ivanovici contra căruia Jud. de Ocol Ploeşti a emis mandatul de arestare No. 10195/924, cerând în caz de aflare înaintarea lui la aceea prefectură. Susnumitul posedă permisul de conducere No. 227 eliberat de Pref. Pol. Ploeşti.

Serv. de Sig. Deva, cu Nr. 4135—924, cere urmărirea supusului italian Fabro Luigi, care expirându-i valabilitatea paşaportului a plecat fără a i se da de urmă.

Dir. Gen. a Sig., cu ord. telegrafic 330/924 curentează pe, Veres Nicolae zis Nicolae Kis autorul crimei comise în capitală contra Amaliei Sifriu. Numitul se serveşte de numele fals, Mésáros Miklos născut la 2 Iunie 1902, în comuna Lăpuşul-unguresc (Solnoc-Doboca,) fiu natural, de meserie barbier, dezertor din regimentul 78 Infanterie, statura mijlocie, sprincene stufoase puţin înpreunate, voce groasă. Vorbeşte limba română şi ungară să dă drept şofeur la persoane mari. Ştiindu-se urmărit îşi rade musteaţa şi părul îndreptându-şi sprincenile. Intră în legături cu servitoarele spre a le fura banii lor, sau ai stăpânilor. Numitul a comis furturi la Oradea, Timişoara, Cluj şi Dej, etc. Tatăl său vitreg a fost Mesaroş Ştefan decedat, domiciliat în Cluj în Str. Matei Corvin 17. Are soră vitregă pe Mesaroş Piroška, funcţionară la Banca Agriculturii şi Industriei din Dej, şi un frate Zoltan de 17 ani stabilit la Cluj. Rude are pe Suadana Aretin Simion din Dej, Str. Dealul Florilor 11, Gerentii Ianoş din comuna Lăpuşul-unguresc, Kertész Ferencz şi Kertész Mina din Gherla, Str. Moarei 15, Ileana Mureşan din Cluj, Str. Viilor 14, Iulişca Virág din Cluj, Str. Kökert, tatăl căreia este tipograf în Oradea-Mare. Numitul a trăit 3 săptămâni cu croitoreasa Elisabeta Dănes din Str. Abatorului. E cunoscut bine de Selai János din Cluj, portar domiciliat pe Str. Memorandului 12, unde a locuit şi tatăl său vitreg. Rezultatul se va comunica telegrafic Dir. Pol.

Pref. Pol. Oraşului Timişoara, cu Nr. 8213—924, cere urmărirea individului Valeriu Barbulescu: etatea 24 ani, român, născut în Berin, de fel din Remetea jud. Timiş lăcătuş şi şofer, vorbeşte: româneşte, ungureşte, nemţeşte şi englezeşte, ras la faţă, talia 1.68 cm., robust, obrazul oval, ochii bruneţi, mustaţa rade, în par ea stângă a obrazului 4 negi, evadat la 26 Nov. 1924. din închisoarea Timişoara, şi care în ziua de 11 Decembrie 1924, de pe şoseaua Orşova—Ada-Kaleh, a furat automobilul cu No 51 Tms., al domnului Gabriel Popp, comerciant din Timişoara şi în care automobil se afla mai multă marfă de diferite feliiuri. În aceeaşi zi la orele 8 a sosit cu automobilul la Buziaş unde o vândut marfa şi a plecat spre Lugoj; iar în drum s'a legitimat cu numele şi actele lui, „Stan Sabin” din Oraviţa. Valoarea obiectelor furate afară de automobilul, care a fost găsit, este de 250.000 Lei.

Com. Comp. de jand., cu ordinul Nr. 33300—924, ordonă urmărirea prinderea şi înaintarea la Consiliul de război al C. 7 A., a caporalului Feçar sau Tecar Ioan, fost în batalionul 4 Etape „Crişan” Contingentul 1918—1919, urmărit de acel consiliu cu Nr. 15655—924, pentru crima de omor.

— cu ord. Nr. 31821—924, urmărirea individei Depner Matilda, de fel din Reghinul săsesc, născută în anul 1889, maghiară, văduvă: statura mijlocie, ochii negri, nasul normal, părul negru, faţa rotundă, şi care este urmărită de către Tribunalul Tg.-Mureş, cu mandatul de aducere Nr. 182.4/922.

— cu ord. Nr. 34165—924, urmărirea indivizilor: Torkos Ferentz şi Szabó László, evadaţi din închisoarea militară a C. 7 A. Sibiu, având semnalmente: Torkos László: 27 ani, de meserie mă-

celar, înalt, părul şi sprâncenele castanii, ochii căprui, mustaţa castanie, faţa smădă — îmbrăcat civil cu haine negre, pălărie vânătă şi pelerină de ploaie, este condamnat la una lună închisoare pentru trecere clandestină de frontieră; Szabó László, 35 ani, macelar, statura mijlocie, părul şi sprâncenele castanii, tatuat pe mâna dreaptă având desemnat un cap de vită şi un cuţit, — îmbrăcat în haine civile de culoare neagră. Condamnat la 1000 Lei amendă şi 500 Lei despăgubiri de judecată pentru trecere clandestină de frontieră.

Reg. 9 Jand., cu ord. Nr. 19111, ordonă urmărirea jandarmului soldat dezertor Mocuţa Ioan, contig. 1923, din comuna Curtici, jud. Arad, având semnalmente: talia 1.75 cm., părul negru, faţa ovală, ochii căpruii, nasul şi gura potrivite.

Comp. de Jand. Mehedinţi., cu Nr. 15074, cere urmărirea jandarmului soldat dezertor Moldovan Petre, de fel din comuna Susani, jud. Caraş-Severin.

Postul de Jand. Tâmpa, cu Nr. 4—924, cere urmărirea indivizilor care în noaptea de 4—5 Ianuarie 1925, au jăfuit suma de 6000 Lei dela individul Negoesc Ioan, din comuna Petreni şi l-au băut grav încât după trei oare a încetat din viaţă.

Com. Corp. de Jandarmi, cu ordinul Nr. 33568—924, ordonă urmărirea prinderea şi înaintarea sub sigură pază la închisoarea militară a C. 7 Armată, a individului Höfner Iosif, evadat dela aceea închisoare în ziua de 12 Decembrie 1924, şi care are semnalmente următoare: etatea 30 ani, statura înaltă, părul şi sprâncenele de culoare castanii, ochii albaştri, faţa prelungă, — îmbrăcat civil cu haine de culoare albastră, — semne particulare are la un deget la mâna dreaptă o unghie vânătă. Este de meserie mecanic, de fel din comuna Orszban, jud. Torontal, şi care este condamnat la 6 luni închisoare şi 5000 Lei amendă pentru trecere de frontieră.

Comp. de Jand. Sibiu, cu ord. Nr. 5427, cere urmărirea şi prinderea fostului jandarm soldat Faur Gligor, contig. 1921 de fel din comuna Uioara, jud. Alba-Inferioară. Numitul are efecte imputate asupra sa de suma de 761 lei.

Comp. de Jand. Covurlui, cu ord. Nr. 5759—924, cere urmărirea individului cehoslovac Peter Tuhmeser, care a evadat de sub escortă în timpul transferării la punctul de frontieră Halmei.

Parchetul Trib. Deva, cu Nr. 171—925, cere urmărirea condamnatului Costica Postăvaru, zis Marutitu evadat din arestul preventiv Tutova.

— cu Nr. 172—924, cere urmărirea individului Filipescu Vasile, fiul lui Onofrei şi al Casandrei, din comuna Frasuntăcii vechi jud. Rădăuţi, care a evadat din arestul preventiv Dorohoi.

— cu Nr. 173—924, cere urmărirea individului Ioan Costea, de fel din comuna Mălcila, jud. Botoşani, condamnat la 3 luni închisoare.

— cu Nr. 174—924, cere urmărirea indivizilor: Spiru Melisaratos şi Eteferie Melisaratos, de naţionalitate greci, etatea aproximativă 40 ani, groşi, bruneţi cu musteţi mari, foşti comercianţi din Brăila, lăsând pe pieţi datorii considerabile.

— cu Nr. 175—924, cere urmărirea evadatului Ioan Lupoia, din penitenciarul Ocele mari, condamnat pe viaţă, originar din comuna Traian, jud. Tulcea: etatea 39 ani, talia 1.54 cm., faţa smădă, ochii căprui.

Secţia de Jand. Geoagiu, cu Nr. 545—924 cere urmărirea individului Moţa Aron, din comuna Balşa, evadat din închisoarea Tribunalului Deva, care în noaptea de 14 Decembrie 1924 s'a introdus prin spargere în Biserica din Balşa, de unde a furat următoarele: una cruce de argint, cinci linguri de tinichea, linguriţă de aur, şi mai multe lucruri toate în valoare, de 7880 Lei.

Pref. Poliţiei Braşov cu Nr. 75 cere urmărirea prinderea şi înaintarea a indivizilor originari Țigani. 1. Ötvös Baica de fel din Braşov cu semnalmente următoare: etatea 27 ani, statura potrivită, faţa oacheşe, nasul potrivit, 4 dinti de aur în gură. 2. Gheorghe Moldovan zis Biticla zis şi Tarcoş cu următoarele semnalmente: etatea 25 ani numitul e din Com. Avrig jud. Sibiu de unde este urmărit pentru spargere, obrazul oval, oacheş, mustaţa tunde englezeşte, ochii căpruii închişi se îmbracă şi în haine englezeşti elegant. Aceştia indivizi sunt: hoţi de cai şi autori a mai multor furturi prin spargere.

Pref. jud. Făgăraş cu Nr. 6107. cere urmărirea a individului Ion Samon de fel din Com. Rağave jud. Bacău cercetat de şeful poliţiei Făgăraş, autorul furtului săvârşit la oficiul Buhuşi jud. Neamţ în 1922. Semnalmentele lui sunt: statura mijlocie, foarte inteligent, bine îmbrăcat, părul negru purtat peste cap.

Importul prostituatelor.

Dacă valuta noastră a ajuns în halul în care este se datorește articolelor de lux pe cari toate guvernele le-au incurajat submotivul că ne vin dela aliații noștri din Occident și probabil bazați tot pe aceste considerente a lăsat liber și importul prostituatelor care face cel mai mare dever articolelor de lux, localurilor de noapte și de desfrâu. Toată drojdia prostituției internaționale a fost lăsată liberă la import și ca și cum ar fi ceva necesar nimeni nu îndrăznește să se atingă de ea. Restaurantele, Cafeurile, Varieteurile, Cofetăriile cele mai de lux au ca clientelă zică-se de elită pe aceste clandestine însoțite din când în când de protectorul — pește a cărui obrăsnicie și tupeu sfidător revoltă pe toți cei ce muncesc cinstit: intelectuali, funcționari meseriași și muncitori.

Femeile cari au mai rămas virtuoașe sunt zilnic sfidate de aceste closete ambulante cărora le zicem prostituate clandestine și nici un guvern nu are autoritatea morală de a arde cu ferul roșul această cangrenă socială, pentru că în totdeauna le apără cineva care profită depe urma lor.

În loc ca aceste vespasiene publice să fie scuipate când sunt întâlnite pe străzi și în localuri publice, se întâmplă tocmai contrariul.

O femeie cinstită nu mai poate intra astăzi în localurile publice din cauza atitudinii scandaloase pe care o au aceste clandestine prostituate și cari au aerul de a poza în femei cinstite pentru că hainele de pe ele costă zeci de mii de lei.

Teatrele, Cinematografele și toate localurile de lux au devenit apanajul prostituatelor înregistrate și mai ales clandestine, și nimeni nu se ridică contra deboșeriilor și a câștigului ilicit, a comerțului de carne vie.

După ce că avem noi destule prostituate, am tolerat să adăpostim și să primim mereu toate națiile de prostituate și cari trăesc aci nesupărate și nederanjate. Știu ce o să ni se răspundă. Așa este și la Paris? Este oare admisibil o asemenea concepție? Tot ce este la Paris este bun? Nu!

Dacă în occident sunt câteva orașe destrăbălate nu însemnează că noi cari nu am avut nevoie de așa ceva să tolerăm pentru că așa este la Paris, sau la Berlin. Guvernele noastre

în loc să imite din Occident ceea ce este bun, cum ar fi de pildă întreprinderea orașelor etc., imită tot ceea ce este mai rău.

Un triaj al prostituatelor clandestine dar un triaj sever și riguros se impune, pentru ca să înceteze odată spectacolul de astăzi unde la fiecare doi pași nu vezi toată ziua decât femei vagaboande și întreținutii lor.

Combaterea cerșetoriei deghizate.

În repețite rânduri ne-am ocupat despre rolul poliției la combaterea cerșetoriei și a vagabondajului.

De data asta trebuie se revenim din nou asupra unei lature a acestei vaste și complicate chestiuni. E vorba despre cerșetoria deghizată pe care nici legile în vigoare, și nici legea din 1 Septembrie 1921, nu o prevăd.

Astfel asistăm neconținut la spectacolul degradant al acestei forme de cerșetorie. Bătrâni oameni în toată puterea, femei sau copii, cutreră străzile și localurile publice oferind un lucru de nimic, pentru a nu întinde mâna goală spre cerșire. Se oferă triste flori veștejite, culese de cine știe unde, se oferă murdare cărți postale oribil ilustrate, se oferă cutii cu chibrituri. Dar mai presus de toate se cerșește deghizat.

Legea neprevăzând această formă de cerșetorie, desigur că lipsesc și sancțiunile. Dar poliția are puțința să stârpească, cu autoritatea ce îi revine, această plagă care stârnește silă și desgust. Printr'o ordonanță polițienească s'ar putea stârpi cerșetoria deghizată cu flori ofilite, cărți postale pline de microbi și cutii cu chibrituri.

Dar mai există o formă de cerșetorie deghizată. Cerșetori sunt și solicitatorii cu liste de subscripție pentru ajutorarea cineștie cărui presupus nenorocit, pentru susținerea cineștie căror orfani imaginați.

Toate aceste forme de cerșetorie trebuiesc înfrânate cu toată rigoarea. Ea prezintă, din punct de vedere moral și social, incontestabile urmări dezastruoase. Copii cari vând flori, cărți postale, chibrituri sau se oferă în chirie ca orfani listelor de subscripție, se învață de mici cu viața de câștig ușor, de lenevie, și vor deveni clienții de mâne ai polițiilor și parchetelor. Bărbații și femeile cari se dedau la această ocupație, oameni de treabă nu pot fi

De aceea credem că poliția trebuie să intervină cu energie pentru înfrânarea cerșetoriei deghizate.

Oficinile de avorturi provocate.

De câțva timp numărul avorturilor provocate la orașe, s'a înmulțit. Majoritatea moașelor, ba chiar și o parte din doctorii în medicină, fără nici o teamă de consecințe, au deschis un războiu nemilos în potrirea naturii.

În toate orașele din țară, o legiune de moașe și medici avortori exercită pe o scară întinsă și sub nasul autorităților, asemenea manevre, pe cât de criminale, pe atât de lucrative.

În toate țările și în toate timpurile s'au pedepsit cu rigoare această crimă.

În registrele prizonierilor Bastiliei, publicate de Funck-Brentano în 1903, ni se dau precizuni asupra oficinilor de avorturi, cari existau în Paris sub fostul regim. Autoritățile din Paris din acea epocă alarmate de numărul extraordinar al avorturilor provocate, în aceste oficine, a luat măsuri severe.

În 1682 o moașă faimoasă, d-na Bouffé, a fost judecată de Camera Arsenalului și condamnată la moarte. Ea fost executată prin spânzurare. În 1887 o pretinsă contesă de Roussy acuzată că a provocat numeroase avorturi, a fost condamnată la mai mulți ani de închisoare. Corpul medical a suferit și el ultragii. Numeroși medici-avortori au fost condamnați și alții cari au scăpat de închisoare n'au mai putut exercita medicina.

A sosit momentul ca și autoritățile noastre să culegă informațiile necesare asupra existenței acestor numeroase oficine de avorturi și să le stârpească, iar provocatorii de avorturi să fie dați judecării.

Toleranța împinsă prea departe în această materie, conduce la dezorganizarea familiei și a societății.

Cantina funcționarilor polițienești.

În București s'a inaugurat cantina funcționarilor prefecturei de poliție, înființată din inițiativa d-lor M. Buzescu, directorul prefecturei și maior Zamfirescu comandantul corpului de sergenți. La această cantină se servește funcționarilor polițienești masă cu 7.50 lei, în care intră două feluri de mâncare și pâine.

LUCRURI MICI DIN LUMEA MARE

O SATISTICĂ ÎNGROZITOARE.

Cât de răspândite sunt boalele sifilitice în America, o arată o statistică a spitalelor: În zece din cele mai mari spitale din Statele-Unite, s'au numărat aproape 20 la sută astfel de bolnavi. Ceva ciudat și cu deosebire deplorabil e faptul, că dintre femeile bolnave 70 la sută sunt măritate, — au fost infectate deci de bărbații lor, ceea ce dovedește din partea acestora cea mai criminală dintre imoralități.

Prostituțiunea costă Statele Unite anual 628.750.000 dolari, — întreținerea în spitale, în sanatorii pentru alienații în urma boalelor sifilitice, aziluri pentru orbii în urma acelorăși boale, cheltuețele tratamentului în dispensarii, supravegherea prostituției, lupta contra intinderii acestui flagel, etc. — În spitalele de alienați e constatat că 15 la sută din toate cazurile sunt urmări ale boalelor sifilitice, — iar despre paralizia progresivă și tîbes se poate afirma că toate cazurile își au originea acolo.

Se mai constată ceva de mare importanță, și anume că marea majoritate a prostituatelor sunt femei și fete slabe de minte, cari și altminteri erau destinate să formeze clientela ospiciilor de alienați.

CANDIDAȚII MORȚII.

Pedeapsa cu moarte s'a desființat în unele țări. Acolo unde se mai păstrează, omorierea se îndeplinește fără adaosul cruzimii.

Așa zisul „ospățul din urmă” se obișnuia și în timpuri mai vechi. Cu trei zile înainte de execuție, osânditul era invitat să-și arete dorințele, cari — intru cât să raporta la bucate și băutură, — erau în deosebire împlinite. Intențiunii d'a se îmbăta nu i se da însă urmărire.

În general, condamnații la moarte nu-și exprimă dorințe exagerate. Starea lor sufletească în prea puține cazuri este dispusă pentru a se da, în ultimile zile ale vieții, unor plăceri materiale.

Americanii au introdus în timpul recent unele inoiri, care în alte locuri s'ar părea pure aberațiuni: execuții cu muzică și cinematograf! Așa bunăoară în New-Bersey candidatul morții, osândit să-și piardă viața în scaunul electric, a avut „plăcerea” să asculte înainte d'a se așeza în scaun, câteva piese muzicale cântate în special pentru dânsul.

Acest procedeu „filantropic” s'a continuat la New-York, undă autoritățile au hotărât ca osândiții la moarte, înainte de a fi omorâți, să asiste la o reprezentanție de filme! Sufletește „înălțați”, candidații morții — după opiniile acestora filantropice americane — vor părăsi plini de bucurie lumea aceasta păcătoasă.

APAȘII INDIENI.

Protecțiunea Apașilor e la ordinea zilei. Dar nu e vorba de fauna supărătoare a cartierelor mărginașe, ci de tribul războinic al cărui nume l-a uzurpat.

Apași autentici, cari au fost cei mai te-muți Indieni, au rămas din toată rasa lor cei mai atașați de tradițiile vechi. Trăiesc retrași într'un colț al Statului Arigona și e evident că au renunțat la luptele sălbatece de altă dată. Nimeni nu-i mai vede vopsiți în chip glorios cu roșu și cu galben și împodobii pe cap cu pene de vultur, avântându-se pe cărarea războinică, care de mult e acoperită cu iarbă.

Dar, cași pe acele vremuri eroice, fiii războinicilor morți locuiesc în wiguraman și observă cu pietate obiceiurile bătrânești. Situația lor sanitară nefiind din cele mai strălucite, s'a început în Statele-Unite o campanie activă pentru ameliorarea ei.

FUNERALIILE UNUI „REGE AL BANDIȚILOR”.

Zilele trecute a avut loc la New-York înmormântarea faimosului șef de bandă Dion Obanion „regele bandiților”, care, după spusele poliției ar avea la activul său 25 crime. Au asistat zece mii de inși, de pe cea din urmă treaptă a societății.

Banditul a fost ucis în prăvălioara unui negustor de flori, unde venise cu alți doi asasini, cari însă au reușit se fugă cu un automobil.

Carul funebru a fost urmat de 26 camioane încărcate cu flori.

Câteva sute de polițiști și detectivi au menținut ordinea, și deși au recunoscut printre bandiții prezenți mai mulți indivizi urmăriți de poliție, s'au păzit de a aresta pe vre-unul.

EXECUȚIILE CAPITALE ÎN ANGLIA.

În Marea-Britanie, unde există pedeapsa cu moartea, execuția capitală se face prin spânzurătoare, și aceasta din anul 1747, când Lordul Lovat a fost ultimul executat cu secura.

Altă dată femeile osândite la moarte aveau avantajul — dacă se poate spune așa ceva — de a fi arse de vii, în loc de a li se rețea capul pe buștean.

Numai una din ele a primit moartea din mâinile călăului, dar acesta nu s'a servit de secura, ci de o sabie. Aceasta a fost nenorocita Anna de Boley (a doua soție a Regelui Henric VIII), care a beneficiat de această execuție unică în istoria Angliei.

TARA CARE DEȚINE RECORDUL CRIMINALITĂȚII.

Judecătorul Talley din New-York a declarat.

„Suntem națiunea care posedă cei mai mulți nelegiuți”.

„Pe fiecare an se făptuiesc în Statele Unite mai bine de zece mii de omurii și în cursul celor zece ani cari s'au scurs între 1911 și 1921 proporția la mie a crimelor ne-a pus în rangul întâiu”.

Așa vedem că Statele-Unite au proporția de 7,2 față de Italia cu 3,6 Australia cu 1,9, Africa de Sud cu 1,9, Suedia cu 0,90, Norvegia cu 0,8, Anglia cu 0,7, Canada cu 0,4, Olanda cu 0,3 și Elveția cu 0,2.

PRIMEJDIA CELUI DE AL TREILEA SEX.

Scriitorul englez Donald Clark denunță într'un articol, primejdia sexului al treilea: femeia modernă care se dedică sporturilor, nu vrea să știe de măritiș și de maternitate și dorește să imite pe bărbat:

„Sexul al treilea, scrie el, îl reprezintă tinerele fete sportive. Dragostea lor pentru exerciții și pasiunea depravată a sportului face ca să treacă în mușchi energia organelor creatoare. Aceasta dovedește la ele dezvoltarea caracteristicilor masculine care le încurajează să imite pe bărbat cum ar face o maimuță și să trîncănească de egalitatea sexelor. Cum ele nu sunt nici bărbați și nici femei, ele constituie o primejdie pentru viitorul neamului și merită să atragă, din acest motiv, atenția conferinței imperiale care se întrunește actualmente la Londra.

„Pe o sută de ani, adaugă cu ironie d. Donald Clark, mai puțin de o treime din copii vor fi născuți de femei în condițiuni normale; restul va fi produs prin incubatori. Femeile noastre vor putea atunci să-și închine tot timpul jocurilor lor favorite, dar în vremea aceia, sârmana noastră fără va fi apucat de mult pe calea peirei”.

URMĂRIREA CRIMINALILOR PRIN T. F. F.

Autoritățile polițienești din Londra au făcut progrese însemnate în folosirea telegrafiei fără fir pentru urmărirea criminalilor.

Au constatat că automobilele cărora li s'au aplicat aparate de telegrafie fără fir, le-au fost de un folos neprețuit în lucrarea lor.

Până acum departamentul cercetărilor criminale are la dispoziție șapte automobile complete echipate și fiecare dintre ele poate merge cu mare ușureală în orice parte a Londrei și se poate pune în legătură imediat cu poliția centrală dela Scotland Yard sau vice-versa.

Se speră că printr'o rețea polițienească fără fir în întreaga țară va fi posibil ca într'un ținut sau două să pună în mișcare o vastă mașinărie polițienească în cazul vre-unei crime care va necesita o activitate pe o suprafață întinsă. Pe lângă aceste cazuri exigente, telegrafia fără fir va fi folosită în fiecare dimineață pentru răspândirea a tot ceea ce este cunoscut în mod oficial drept o confirmare sau rapoartă a supra hoțiilor ori alte crime, ce se trimet acum prin poșta fiecărei secții polițienești din întregul regat, și astfel rapoartele vor ajunge cu mult mai curând la destinație.

INCHISOARE PENTRU BĂRBAȚII DIVORȚAȚI.

La noi, dacă un soț divorțat și condamnat să plătească fostei sale soții o pensie alimentară, refuză să îndeplinească această obligațiune, de cele mai multe ori femeia n'are nici un mijloc de a-l constrânge, cutoate că ea și copiii ei s'ar afla în mizerie.

La New-York nu e tot așa. Pentru acești debitori recalcitranti există o închisoare specială, unde sunt trimiși de judecător pentru un răstimp, care e de obicei de șase luni.

La ieșirea din închisoare sunt invitați din nou să se execute. Acei cari refuză, sunt irăși închiși.

Pedeapsa e de altfel foarte ușoară.

Bărbații aceștia rai o ispășesc într'un cartier special; camerele lor sunt confortabile; ei își pot aduce mâncarea de afară.

Nu n'cape îndoială că aceasta e una din cauzele că adeseori deținuți din aceștia trimit vorba fostelor lor neveste, că preferă să rămână în închisoare până la sfârșitul vieții lor, de cât să le dea un ban de pensie alimentară.

FEMEILE UCIGAȘE.

„Șirul ucigașelor”, aceasta e porecla dată celor cinci celule ale unei închisori din Chicago, ocupată numai de criminale cari au moarte de bărbat pe conștiință. Una din ele care și-a ucis soțul cu lovituri de ciocan a fost judecată și osândită la moarte. Această tristă particularitate o deosebește de toate compatrioatele ei, căci ea e singura femeie albă care a fost vreodată condamnată la moartea capitală în închisorile din Illinois. Tovarășele ei sunt toate tinere și frumoase și una din ele a dat dovadă de o cruzime care face cu greu admisibilă ideea că ar fi normală.

Judecătorii din Illinois sunt îngrijorați de numărul crescând al crimelor feminine și opinia publică e turburată de asasinatelor acestea repetate în împrejurări în deosebi de oribile. Autoritățile sunt hotărâte să facă tot ce va fi necesar pentru „a tăia femeilor pofta de a extermina pe bărbați”. Pentru ori ce femeie dovedită criminală, se va cere deci pedeapsa capitală.